

आनंद सागर
मंगल कार्यालय
एका मंगलमय कार्यासाठी लागणारी सर्व प्रकारची सेवा एकाच छताखाली. आता आनंद सागर मंगल कार्यालय येथे रात्रीच्या कार्यक्रमासाठी भव्य लॉन्स उपलब्ध.
* लग्न सोहळा * साखरपूडा * रिसेप्शन * वाढदिवस * गेट दुगेदर * कॉन्फरन्स * सांस्कृतिक कार्यक्रम
आसना बायपास चौरस्ता, गोरक्षग, जवळ, देवमुख गॅस पंपासमोर कामठा (बु.) नांदेड
व्यवस्था: रथागत मंडप टेकोरेटर्स, मं. 9325610507, 7972904719

गोदातेर

समाचार

संपादक : केशव घोगसे पाटील
www.godateer.com

हॉटेल्स द्वारका
शुद्ध शाकाहारी फॅमिली रेस्टॉरंट
सौ. प्रियंका महेश वडनकर 7620987408
कोकाटे कॉम्प्लेक्स, आसना बायपास, सांगवी (बु.) हिंगोली रोड, नांदेड.
☎ : 255777, Fax : 252211

* वर्ष ६५ वे * अंक १३६ * नांदेड * शनिवार, दि. २३ मे २०२६ * पृष्ठे ६ * किंमत २ रुपये ☎ : 255777, Fax : 252211

'नीट' पेपरफुटीचे केंद्र महाराष्ट्र!

११ पैकी सात आरोपी महाराष्ट्रातील, अजून एक सीबीआयच्या वेटिंग लिस्टवर

नीट पेपर लीक प्रकरणात ११ वी अटक

नवी दिल्ली (प्रतिनिधी) - 'नीट' पेपरफुटी प्रकरणात सीबीआयने आणखी एका आरोपीला अटक केली आहे. पुण्यातील मनीषा हवालदार हिला फिजिक्स विषयाची प्रश्नपत्रिका लीक केल्याप्रकरणी अटक करण्यात आली आहे. या प्रकरणात सीबीआयकडून करण्यात आलेली ही आतापर्यंतची ११ वी अटक आहे. तपासादरम्यान मनीषा हवालदार हिने परीक्षेपूर्वी काही विद्यार्थ्यांपर्यंत फिजिक्सची प्रश्नपत्रिका पोहोचवल्याचा आरोप समोर आला आहे.

'नीट' पेपरफुटी प्रकरणी आता सीबीआयकडून मनीषा वाघमारे, मनीषा मांदरे आणि पी व्ही कुलकर्णी या तिघांची चौकशी सुरू करण्यात आली आहे. दिल्लीच्या अधिकाऱ्यांकडून तिघांची सीबीआय चौकशी केली जात आहे. या तिघांच्या बँक खात्याची माहिती मिळवण्याचे काम तपास यंत्रणांकडून सुरू असल्याचे कळत आहे. सोबतच या तिघांच्या संपर्कात पुण्यातील इतर कोणकोणते व्यक्ती होते याचाही सखोल तपास सीबीआयकडून केला जात आहे. दरम्यान, आरोपी शुभम खैरनारला घेऊन सीबीआय

अधिकारी नाशिकला अधिक तपासासाठी रवाना झाले आहेत. लातूर शहरात 'नीट' पेपरफुटी प्रकरणाच्या तपासासाठी आता आणखी वेग आला असून, सीबीआयचे पथक आता तिसऱ्या डॉक्टरांच्या चौकशीसाठी दाखल झाले आहे. जुना औसा रोड परिसरातील एका बीएमएस डॉक्टरांच्या हॉस्पिटलमध्ये सीबीआय अधिकारी पोहोचले. संबंधित डॉक्टरांची कागदपत्रे आणि संपर्काची पडताळणी सुरू असल्याची माहिती समोर येत आहे. यापूर्वी लातूरमधील दोन डॉक्टरांची चौकशी करण्यात आली होती. त्या चौकशीनंतर तपास यंत्रणांना काही महत्त्वाचे धागेदोरे मिळाल्याचा संशय व्यक्त केला जात आहे. 'नीट' पेपर लीक प्रकरणी महाराष्ट्र हेच पेपरफुटीचे केंद्र असल्याचा तपास यंत्रणांना संशय आहे. त्यामुळे पेपरफुटीच्या मास्टरमाईंड सोबतच काही हायप्रोफाइल पालकही सीबीआयच्या राडारवर आले आहेत. सीबीआयच्या आजवरच्या तपास काही घनाढ्य पालकांनी त्यांच्या मुलांसाठी हे पेपर

नॅशनल टेस्टिंग एजन्सीकडून ३ मे रोजी नी यूसी परीक्षा आयोजित करण्यात आली होती. या परीक्षेचा पेपर फुटल्याचे समोर आल्यानंतर परीक्षा रद्द करण्यात आली असून आता परीक्षा २१ जून रोजी होणार आहे. 'नीट' यूसी पेपरफुटी प्रकरणाचा तपास आता सीबीआयकडून करण्यात येत आहे. सीबीआयने पेपरफुटीसंदर्भात चौकशी आणि अटकसत्र सुरू ठेवले आहे. यात अकरावी अटक करण्यात आली आहे. ही अटक पुण्यातून करण्यात आली असून पुण्यातून मनीषा हवालदार या महिलेला अटक करण्यात आले आहे. खरेदी केल्याचे निष्पन्न झाले आहे. त्यामुळे एजन्सी आता अशा सर्व पालकांची यादी तयार करत आहे, ज्यांच्या बँक खात्यातून शिवराज मोटोगावकर, पी. व्ही. कुलकर्णी किंवा त्यांची सहकारी मनीषा वाघमारे यांच्या खात्यांमध्ये पैसे ट्रान्सफर झाले होते.

भाजप १२, शिवसेना ३ तर राष्ट्रवादी २ जागांवर लढणार

विधानपरिषदेसाठी महायुतीचा जागावाटपाचा फॉर्म्युला ठरला!

मुंबई (प्रतिनिधी) - राज्यातील आगामी विधानपरिषद निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर राजकीय घडामोडींना वेग आला असून महायुतीचा जागावाटपाचा प्राथमिक फॉर्म्युला अखेर समोर आला आहे. मिळालेल्या विश्वसनीय सूत्रांच्या माहितीनुसार, ही निवडणूक भाजप, शिवसेना (शिंदे गट) आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार गट) 'महायुती' म्हणूनच एकत्र लढणार असून, वरिष्ठ नेत्यांमध्ये यावर एकमत झाले आहे. प्राथमिक चर्चेनुसार, भाजप १२, शिवसेना ३ आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस २ जागांच्या फॉर्म्युलाने निवडणूक लढवण्याची दाट शक्यता आहे. विधान परिषदेच्या एकूण १७ जागांसाठी १८ जून रोजी मतदान होणार असून, २२ जून रोजी या निवडणुकीचा निकाल जाहीर केला

जाणार आहे. सध्याच्या राजकीय गणितांनुसार आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील संख्याबळ पाहता या निवडणुकीत महायुतीचे पारडे जड असल्याचे चित्र आहे. याच पार्श्वभूमीवर जागावाटपाचा तिढा सोडवण्यासाठी महायुतीच्या समन्वय समितीमध्ये चर्चा सुरू असून याच आठवड्यात जागावाटप पूर्ण केले जाईल, अशी माहिती आहे. ज्या जिल्ह्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील सदस्यांच्या संख्याबळावर महायुतीच्या नेत्यांमध्ये प्राथमिक चर्चा झाली आहे. ज्या पक्षाची सदस्यसंख्या जास्त, त्या पक्षाचा त्या जागेवर दावा, असे दोहोळ सूत्र ठरवण्यात आल्याची माहिती मिळत आहे. त्यानुसार भाजपच्या वाट्याला सर्वाधिक म्हणजेच १२ जागा येत आहेत. मात्र, काही ठिकाणी पारंपरिक जागांची अदलाबदल देखील केली जाणार आहे. मुख्यमंत्री आणि दोन्ही उपमुख्यमंत्र्यांच्या अंतिम बैठकीत या फॉर्म्युलाने अधिकृत शिक्षामोर्तब होईल.

भाजप आमदार प्रसाद लाड यांनी घेतली मनोज जरांगे पाटील यांची भेट

कुणबी-मराठा मंत्रालय स्थापन करा; मनोज जरांगे यांच्या विविध १० मागण्या

जालना (प्रतिनिधी) - मराठा आरक्षणाच्या मुद्द्यावरून गेल्या अनेक महिन्यांपासून एकमेकांवर राजकीय चिखलफेक करणाऱ्या भाजप नेते प्रसाद लाड आणि मराठा आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांची भेट घेतली. या भेटीत मनोज जरांगे यांनी कुणबी-मराठा मंत्रालय स्थापन करण्याबाबचे विविध १० मागण्या केल्या आहेत. ३० मे पासून पुन्हा आमरण उपोषणाला बसण्याची घोषणा मनोज जरांगे यांनी केली आहे. या पार्श्वभूमीवर दोन दिवसांपूर्वी जरांगेंनी दिलेल्या आवाहनाचा स्वीकार करत प्रसाद लाड २२ तारखेलाच अंतरवालीत पोहोचले. यावेळी बोलताना प्रसाद लाड म्हणाले की, मनोज दारदानी २३ तारीख दिली होती, पण मी २२ तारखेलाच आलोय.

तुमच्या मनात असलेला द्वेष दूर करावाच होता. मी आमदार किंवा नेता म्हणून नाही, तर समाजाचा एक सामान्य माणूस आणि तुमचा लहान भाऊ म्हणून येथे आलोय. देवेंद्र फडणवीस यांना देखील कधीतरी समजून घेतले पाहिजे. गेल्या ७० वर्षांत कोणत्याच मराठा नेत्याने केले नाही ते फडणवीसांनी केले आहे, असे त्यांनी फडणवीस यांची बाजू मांडताना म्हटले. तसेच, मी राजकारणावर धंदा करत नाही, जातीसाठी माती खायला तयार आहे, असे म्हणत ३० मे चे उपोषण मागे घेण्याची विनंती देखील प्रसाद लाड यांनी मनोज जरांगे पाटील यांना केली. तर, मनोज जरांगे पाटील यांच्या मागण्या मान्य न झाल्यास राजीनामा देईल, असे देखील प्रसाद लाड यांनी म्हटले.

तत्कालीन जिल्हाधिकारी अविनाश पाठक निलंबित

बीड (प्रतिनिधी) - बीड जिल्ह्यातील भूसंपादन मावेजा घोटाळा प्रकरणात न्यायालयीन कोठडीत असलेल्या तत्कालीन जिल्हाधिकारी अविनाश पाठकवर अखेर निलंबनाची कारवाई केली आहे. बीडच्या शिवाजीनगर पोलीस ठाण्यात राष्ट्रीय महामार्ग भूसंपादन मावेजा घोटाळा प्रकरणी दाखल गुन्हात ७ मे रोजी बीडचे माजी जिल्हाधिकारी म्हणून राहिलेल्या अविनाश पाठकला लातूर येथून अटक करण्यात आली होती.

राज्यात पुन्हा अनेक वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांच्या बदल्या

आयजी, डीआयजी, एसपी दर्जाच्या अधिकाऱ्यांचा समावेश

डॉ. महेश पाटील अमरावती परिक्षेत्राचे पोलीस महानिरीक्षक

मुंबई (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्र शासनाच्या गृह विभागाने राज्य पोलीस दलात पुन्हा मोठा प्रशासकीय फेरबदल केला आहे. गृह विभागाने आणखी अनेक वरिष्ठ आयपीएस आणि राज्य पोलीस सेवेतील अधिकाऱ्यांच्या बदल्या आणि पदोन्नतीचे आदेश जारी केले आहेत. हे आदेश पोलीस शासना मंडळ क्र. १ च्या शिफारशीनुसार तसेच कायदा-सुव्यवस्था, निवडणूक आचारसंहिता आणि न्यायालयीन निर्देशांचा विचार करून जारी करण्यात आले आहेत. नांदेडचे तत्कालीन

डीआयजी दर्जाच्या अधिकाऱ्यांमध्ये मोठा फेरबदल करण्यात आला आहे. शिवाजी राठोड यांची नागापूरहून ठाणे शहरात अपर पोलीस आयुक्त म्हणून बदली करण्यात आली आहे. तर प्रमोद शेवाळे यांची एटीएस पुणे येथून नवी मुंबई गुन्हे शाखेत अपर पोलीस आयुक्तपदी नियुक्ती झाली आहे. याशिवाय, विनीता साहू यांना एसआरपीएफ मुंबई येथे डीआयजी पदाची जबाबदारी देण्यात आली असून अशोक दुधे यांची ठाणे शहरात अपर पोलीस आयुक्त म्हणून नियुक्ती झाली आहे. आर. राजा यांना पदोन्नती देत अपर पोलीस आयुक्त मुंबई येथे नेमण्यात आले आहे. इतर महत्त्वाच्या बदल्यांमध्ये शैला साईल यांची मुंबई शहरात डीसीपी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली (पान ३ वर...)

नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे प्राधिकृत अधिकारी म्हणून जिल्हाधिकारी कर्डिले यांनी स्विकारला पदभार

नांदेड (प्रतिनिधी) - नांदेड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे प्राधिकृत अधिकारी म्हणून जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी शुक्रवारी पदभार स्वीकारला. जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था शाहुराज हिरे यांच्याकडून त्यांनी पदभार स्विकारल्यानंतर बँकेच्या कामकाजाचा सविस्तर आढावा घेत अधिकाऱ्यांना आवश्यक सूचना दिल्या. पदभार स्वीकारल्यानंतर जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी बँकेच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांसोबत बैठक घेतली. यावेळी विविध विभागांच्या कामकाजाचा आढावा घेत बँकेच्या प्रशासकीय व आर्थिक

कामकाजाबाबत मार्गदर्शन केले. तसेच मुख्यालयातील विविध विभागांना भेट देऊन प्रत्यक्ष पाहणीही केली. या प्रसंगी बँकेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. अजय कदम, वैधानिक परीक्षक रोहित लोहिया तसेच बँकेचे अधिकारी आणि कर्मचारी उपस्थित होते.

शाहुराज हिरे यांची २७ एप्रिल २०२६ रोजी प्राधिकृत अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली होती. त्यांनी पदभार स्वीकारून बँकेचे प्रशासकीय कामकाज सुरू ठेवले होते. यानंतर सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई येथील अपर निबंधक तथा सहसचिव यांनी नांदेड जिल्हाधिकारी यांची बँकेच्या प्राधिकृत अधिकारी पदावर नियुक्ती करण्याचे निर्देश दिले. त्यानुसार विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर यांनी २० मे २०२६ रोजी आदेश जारी करून शाहुराज हिरे यांच्या जागी जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांची नियुक्ती केली.

काँकरोचे जनता पार्टीचा संस्थापक अभिजित दीपकेला जीवे मारण्याची धमकी

मुंबई (प्रतिनिधी) - सोशल मीडियात धुमाकूळ घातलेल्या काँकरोचे जनता पार्टीचा संस्थापक अभिजित दीपकेला आता जीवे मारण्याच्या धमक्या मिळू लागल्या आहेत. व्हॉट्सअॅपवर जीवे मारण्याच्या धमक्या येत आहेत. अभिजितने या संदेशांचे स्क्रीनशॉट ट्विटरवर शेअर केले आहेत. एका संदेशात त्याला भारतीय जनता पक्षात सामील होण्यास किंवा मृत्यूला सामोरे जाण्याची धमकी दिली आहे. यामध्ये अमेरिकेतही मारून टाकू अशी धमकी देण्यात आली आहे. दुसऱ्या एका संदेशात फोन नंबर मिळाल्यामुळे पत्ता शोधायला वेळ लागणार नाही, असेही म्हटले आहे.

नमस्कार चौक ते एमजीएम कॉलेज रस्त्यावरील अतिक्रमणावर महानगरपालिकेची कारवाई

नांदेड (प्रतिनिधी) - महापालिकेच्यावतीने शुक्रवारी पुन्हा शहरात धडक अतिक्रमण हटाव मोहीम राबविण्यात आली. शहरातील मुख्य रस्ता असलेल्या नमस्कार चौक ते एमजीएम कॉलेज या मार्गावरील वाहतुकीला अडथळा ठरणारे सर्व अनाधिकृत बांधकामे या कारवाईदरम्यान जमीनदोस्त करण्यात आली आहेत. सदरील रस्ता हा सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत नव्याने प्रस्तावित असून भुमी अभिलेख विभागाने दिलेल्या रेखांकनानुसार महापालिका व पोलीस विभागाने संयुक्तपणे ही मोहिम राबविली आहे. या धडक कारवाईमुळे अनेक दिवसांपासून प्रलंबित असलेला या भागातील वाहतुकीचा व रस्ता रंदीकरणाचा प्रश्न सुटण्यास मोठी मदत होणार आहे.

शहरातील वर्दळीचा चौक समजल्या जाणाऱ्या नमस्कार चौक ते एमजीएम कॉलेज दरम्यान असलेल्या मुख्य नैसर्गिक नाल्यावर मोठ्या प्रमाणात बेकायदेशीर बांधकामे आणि अतिक्रमण झाले होते. यामुळे पाण्याचा नैसर्गिक प्रवाह खंडित होऊन परिसरात पाणी साचण्याच्या तक्रारी वाढल्या होत्या. २ जेसीबी, मनपाचे अतिक्रमण पथक आणि पुरेशा पोलीस बंदोबस्तात ही कारवाई पार पडली. या कारवाईमुळे नाल्याचा प्रवाह सुरळीत होऊन रस्त्यावरील वाहतूक कोंडी देखील सुटण्यास मदत होणार आहे. महानगरपालिका प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे की, यापुढे जर कोणी या भागात पुन्हा अतिक्रमण अथवा बांधकाम करण्याचा प्रयत्न केला, तर त्यांच्यावर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात येतील आणि दंडात्मक कारवाई केली जाईल, असा इशारा मनपा प्रशासनाने दिला आहे. ही मोहीम शहरात इतरत्रही अशीच सुरू राहणार आहे.

KC FASHION MALL
पवित्र बंधनातवा प्रत्येक क्षणी...
SBI बँके जवळ, छत्रपती शिवाजीनगर नांदेड. | 7030223399

विधान परिषदेची जागा राष्ट्रवादीला मिळाली पाहिजे

आ. चिखलीकर यांनी पुन्हा केली मागणी

नांदेड (प्रतिनिधी) - नांदेड विधान परिषदेची जागा राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाला मिळाली पाहिजे, अशी मागणी लोहा- कंधार विधानसभेचे आमदार प्रताप पाटील चिखलीकर यांनी महायुतीच्या नेत्यांकडे केली असल्याचे त्यांनी सांगितले. राज्यात विधान परिषदेच्या निवडणुका होणार आहेत. त्या पार्श्वभूमीवर आ. चिखलीकर प्रसार माध्यमांशी संवाद साधत होते. पुढे ते म्हणाले, विधान परिषदेची नांदेडची जागा राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाला मिळाली पाहिजे. महायुतीतील तिन्ही पक्षांचे नेते बैठक घेत आहेत. त्यांच्यामधून माग मिथेल. भाजप, राष्ट्रवादी व शिवसेनेने किती जागा लढायच्या, हा निर्णय होईल. कुठली जागा कोणाला सुटली,

त्यानंतरचा तो विषय आहे. वर्तमानप्रात भाजपला जागा सुटल्याच्या वृत्तावहल बोलताना ते म्हणाले की, आणखी कुठली जागा कोणाला सुटली, याचा निर्णय झालेला नाही. संख्याबळ भाजपचे जास्त आहे. संख्याबळाच्या जोरावर ते जर जागा मागत असतील तर राष्ट्रवादी नांदेड जिल्ह्यात दुसऱ्या नंबरवर आहे. कुठे तरी आम्हीसुद्धा एक नंबरवर असू. तेव्हा त्यांना आमची गरज पडू शकते. हे समीकरण महायुतीचे आहे. बैठकीला मी नव्हतो, त्याबद्दल मला माहिती नाही. परंतु समन्वयाच्या भूमिकेतून महायुतीने सर्व जागा लढाव्यात. त्यांच्यासाठीचे सूत्र ठरेल. मी राष्ट्रवादीचा कार्यकर्ता आहे. माझ्या पक्षाला जागा मिळाली पाहिजे ही भूमिका माझी आहे. शेवटी नेतृत्व ठरवेल तो निर्णय मान्य करावा लागेल, असेही यावेळी आमदार चिखलीकर म्हणाले.

जे जे आपणासी ठावे, ते ते इतरांसी सांगावे
शहाणे करूनी सोडावे, सकळ जन

संरक्षणाक संपादकः
कै. दैविदासराव रसाळ

गोदातीर समाचार

संपादक
केशव घोणसे पाटील

‘काँकरोच अमर रहे!’

लोकशाहीच्या महान रंगमंचावर सध्या एक नवा राजकीय पक्ष जन्माला येण्याच्या चर्चेने खळबळ उडाली आहे. ही पार्टी आहे काँकरोच जनता पार्टी. नाव ऐकून हसू येईल, पण पक्षाची विचारसरणी पाहिली तर देशातील अनेक प्रस्थापित पक्षांना आरसा दाखवणारी आहे. कारण काँकरोच अर्थात झुरळ हा प्राणी किंवा कीटक कोणत्याही परिस्थितीत जिवंत राहतो, घाणीमध्ये फोफावतो आणि कितीही फवारणी केली तरी पुन्हा डोके वर काढतो. देशात बेरोजगारीने विक्रमी टप्पा गाठला आहे. लाखो तरुण पदव्या घेऊन फिरत आहेत, पण नोकऱ्या मात्र डेटा अपडेट होत आहेत. त्या सरकारी वेबसाईटसारख्या गायब आहेत. रोजगार मेळावे भरतात, पण तिथे नोकऱ्यांपेक्षा सेल्फी जास्त मिळतात. तरुणांच्या हातात काम नाही, पण नेत्यांच्या भाषणात विकास मात्र ओसंडून वाहतो. हा विकास नेमका कुठे चालला आहे, हे शोधण्यासाठी आता स्वतंत्र तपास यंत्रणा नेमावी लागेल. अशातच देशातील सर्वोच्च घटनात्मक पदांवर बसलेल्या व्यक्तींनी शब्दांचा वापर सावधपणे करणे अपेक्षित असते. राजकीय पक्षांची अवस्था तर आणखी करमणुकीची झाली आहे. निवडणुकीपूर्वी जनता मायबाप असते आणि निवडणुकीनंतर ती फक्त डेटा बनते. गावात पाणी नाही, शेती मालाला भाव नाही, विद्यार्थ्यांना सुविधा नाहीत, रुग्णालयात औषधे नाहीत, पण पक्षांच्या कार्यालयात मात्र एसी, एलईडी स्क्रीन आणि सोशल मीडिया वॉररूम अगदी सज्ज असतात. लोकांच्या प्रश्नांपेक्षा ट्रेंडिंग हॅशटॅग अधिक महत्त्वाचे झाले आहेत. नेते फक्त इव्हेंट मॅनेजमेंट मॅनेजर झाले आहेत का? भ्रष्टाचार तर आता राजकारणाचा अपवाद नसून अधिकृत पात्रता बनली आहे. पूर्वी भ्रष्टाचार उघडकीस आला की नेते लाजायचे; आता पत्रकार परिषद घेऊन उलट चौकशी करणाऱ्यालाच दोषी ठरवले जाते. हजारो कोटींचे घोटाळे हे आता इतके सामान्य झाले आहेत की, जनतेलाही त्याचे आश्चर्य वाटेनासे झाले आहे. प्रामाणिक नेता शोधणे म्हणजे सरकारी कार्यालयात पहिल्याच दिवशी काम किंवा न्यायालयात एकाच सुनावणीत निवाडा होण्याइतके दुर्मिळ झाले आहे. राजकीय नेत्यांची बौद्धिक कुवतही दिवसेंदिवस खालावत चालली आहे. एकेकाळी संसदेत धोरणांवर चर्चा व्हायची; आता वैयक्तिक टोमणे, शिवीगाळ आणि बालिश आरोपांची स्पर्धा सुरू असते. अनेक नेत्यांचे भाषण ऐकले की प्रश्न पडतो की हे लोक राज्य चालवतात की व्हॉट्सअप युनिव्हर्सिटीचे वर्ग घेतात? अभ्यास, विचार, तत्त्वज्ञान आणि दूरदृष्टी या शब्दांना राजकारणात आता निवृत्ती मिळाली आहे. नीतिमत्तेची अवस्था तर आणखी बिकट आहे. पक्ष बदलणे, विचार बदलणे, भूमिका बदलणे आणि गरज पडल्यास इतिहासही बदलणे हे कपडे बदलणे इतके सोपे झाले आहे. हे सगळे इतक्या सहजपणे घडते की, आता जनतेलाच स्मरणशक्तीचा त्रास होऊ लागला आहे. काल ज्यांना भ्रष्ट म्हणाले, त्यांच्याच गळ्यात आज हार घातले जातात, त्यांनाच मंत्री केले जाते. अशा अवस्थेत उमेदवारांनी जनतेला दिलेली आश्वासने निवडणूक निकालाच्या दुसऱ्याच दिवशी जुमला बनतात. त्यांना सामान्य गरीब जनतेचे दुःख ऐकून सुद्धा माहीत नाहीत. अशा परिस्थितीत काँकरोच जनता पार्टी ही कल्पना विनोदी वाटली तरी ती आपल्या लोकशाहीच्या वास्तवावरच भाष्य करते. कारण या व्यवस्थेत टिकून राहण्यासाठी प्रामाणिकपणा नव्हे, तर काँकरोचसारखी जुळवून घेण्याची क्षमता लागते. जनतेनेही आता फक्त टाळ्या वाजवणारे प्रेक्षक न राहता प्रश्न विचारणारे नागरिक बनण्याची वेळ आली आहे.

सुरेखा यादव : भारतीय रेल्वेतील पहिली महिला लोकोपायलट

भारतीय समाजात बदलांची चाहल लागलेली असली, तरी अनेक क्षेत्रांमध्ये महिलांसाठी संधी मर्यादित होत्या. शिक्षण आणि नोकरीच्या क्षेत्रात महिलांची संख्या वाढत होती, परंतु तांत्रिक आणि वाहतूक क्षेत्र अजूनही प्रामुख्याने पुरुषांचे वर्चस्व असलेले मानले जात होते. रेल्वे, बस किंवा इतर यंत्राधारित वाहन चालवणे हे स्त्रियांसाठी कठीण आणि अपारंपरिक काम समजले जात असे. अशा परिस्थितीत एखादी महिला चालक म्हणून पुढे येणे म्हणजे केवळ व्यावसायिक यशा नव्हे, तर समाजातील रूढ कल्पना आणि बंधने मोडण्याचे धैर्य दाखवणे होय.

या पार्श्वभूमीवर महिला चालकांचा प्रवास हा प्रेरणादायी ठरतो. त्यांनी आत्मविश्वास, जिद्द आणि कठोर परिश्रमाच्या जोरावर पुरुषांच्या बरोबरीने काम करत स्वतःची स्वतंत्र ओळख निर्माण केली. त्यांच्या कार्यामुळे समाजातील स्त्रीविषयक दृष्टिकोन बदलण्यास मदत झाली आणि पुढील पिढ्यांसाठी नवे मार्ग खुले झाले. अशा प्रेरणादायी वाटचालीतून उभ्या राहिलेल्या कर्तबगार महिला लोकोपायलट एका महान यशाचा प्रतीक आहेत. सुरेखा यादव, ज्यांनी आपल्या कार्याने भारतीय रेल्वेच्या इतिहासात नवा अध्याय लिहिला.

सुरेखा यादव यांचा जन्म २ सप्टेंबर १९६५ रोजी महाराष्ट्रातील सातारा येथे सोनाबाई आणि रामचंद्र भोसले यांच्या पोटी झाला. त्यांचे वडील शेतकरी होते आणि त्या पाच भावांमध्ये सर्वात मोठ्या होत्या. लहानपणापासूनच त्यांच्यात जिद्द आणि जबाबदारीची जाणीव होती. त्यांचे प्राथमिक शिक्षण सातारातील सेंट पॉल कॉन्व्हेंट हायस्कूलमध्ये झाले. पुढे त्यांनी कराड येथील शासकीय पॉलिटेक्निकमधून इलेक्ट्रिकल इंजिनियरिंगमध्ये डिप्लोमा प्राप्त केला. त्यांना पुढे बी. एस्सी. आणि बी. एड. करून शिक्षिका व्हायचे होते; मात्र भारतीय रेल्वेमध्ये लोकोरची संधी मिळाल्याने त्यांनी हा मार्ग स्वीकारला. १९८६ साली त्या मध्य रेल्वेत प्रशिक्षणार्थी सहायक चालक म्हणून कल्याण येथे रुजू झाल्या. सहा महिन्यांचे कठोर प्रशिक्षण

पूर्ण केल्यानंतर १९८९ मध्ये त्या नियमित सहायक चालक बनल्या. त्या काळात रेल्वे गाडी चालवणे हे पूर्णतः पुरुषांचे क्षेत्र मानले जात होते. अशा परिस्थितीत सुरेखा यादव यांनी दाखवलेले धैर्य विशेष उल्लेखनीय आहे.

१९९० मध्ये त्यांचा विवाह शंकर यादव यांच्याशी झाला, जे महाराष्ट्र शासनात पोलीस निरीक्षक आहेत. त्यांना दोन मुले आहेत. कुटुंबाचा पाठिंबा हा त्यांच्या यशासाठी महत्त्वाचा घटक ठरला. सुरेखा यादव यांची प्रगती सातत्याने होत राहिली १९९६ : मालगाडी चालक म्हणून नियुक्ती, १९९८ : पूर्णवेळ मालगाडी चालक, २००० : मोटर-बुस म्हणून पदोन्नती, २०११ : एक्सप्रेस मेल चालक. त्यांनी पश्चिम घाटातील कठीण घाट विभागात दुहेरी इंजिन असलेल्या गाड्या चालवण्यासाठी

विशेष प्रशिक्षण घेतले. घाट मार्गावर ट्रेन चालवणे हे अत्यंत आव्हानात्मक काम मानले जाते, आणि त्या हे कार्य यशस्वीपणे पार पाडणाऱ्या पहिल्या महिला ठरल्या. सुरेखा यादव यांच्या नावावर अनेक ऐतिहासिक कामगिरी नोंदवल्या गेल्या आहेत. आशियातील पहिल्या महिला ट्रेन चालक. प्रसिद्ध डेक्कन क्रीन चालवणाऱ्या पहिल्या महिला.

२०२३ मध्ये वंदे भारत एक्सप्रेस चालवणाऱ्या पहिल्या महिला. मुंबई ते लखनौ विशेष सर्व-महिला कर्मचारी असलेली ट्रेन चालवण्याचा मान. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनीही 'मन की बात' कार्यक्रमत त्यांच्या कार्याचा गौरव केला.

सुरेखा यादव यांनी आपल्या सेवाकाळात अत्यंत दक्षता आणि जबाबदारीने काम केले. रेल्वे चाल-

वताना अनेक धोके असतात. यांत्रिक बिघाड, सिग्नल समस्या, अचानक रुळ ओलांडणारे लोक किंवा प्राणी, परंतु त्यांनी प्रत्येक परिस्थितीला शांतपणे आणि तत्परतेने सामोरे गेले. विशेष म्हणजे त्यांच्या नावावर एकही रेल्वे अपघात नोंदलेला नाही, ही त्यांच्या कौशल्याची साक्ष आहे. त्यांच्या यशामुळे अनेक महिलांना या क्षेत्रात येण्याची प्रेरणा मिळाली. २०११ पर्यंत ५० हून अधिक महिला लोकोपायलट भारतीय रेल्वेमध्ये कार्यरत झाल्या होत्या. महिलांवरील छेडछेड रोखण्यासाठी त्यांनी विविध उपक्रमांमध्येही सहभाग घेतला.

सुरेखा यादव यांचा प्रवास हा केवळ स्तरांवरून त्यांचा गौरव करण्यात आला. उद्योगपती आनंद महिंद्रा यांनीही त्यांच्या कार्याचे कौतुक केले.

सुरेखा यादव यांचा प्रवास हा केवळ एका महिला लोकोपायलटचा नाही, तर स्त्रीशक्ती, जिद्द आणि आत्मविश्वासाचा प्रेरणादायी आदर्श आहे. त्यांनी सिद्ध केले की, कोणतेही क्षेत्र स्त्रियांसाठी बंद नाही. फक्त धैर्याने पुढे जाण्याची गरज असते. त्यांचे कार्य भारतीय रेल्वेच्या इतिहासात सुवर्णाक्षरांनी कोरले गेले आहे आणि भविष्यातील पिढ्यांसाठी ते सदैव प्रेरणास्थान राहील.

पुस्तक आणि समन
सुरेखायादव यांना त्यांच्या उल्लेखनीय कार्यासाठी अनेक पुस्तक मिळाले आहेत. सुरेखा यादव यांना त्यांच्या उल्लेखनीय कार्याबद्दल विविध कालखंडांत

अनेक पुस्तकारांनी गौरविण्यात आले आहे. त्यांच्या कर्तृत्वाची दखल सर्वप्रथम १९९८ मध्ये जिजाऊ पुस्तकाराने घेण्यात आली. त्यानंतर २००१ मध्ये लायन्स क्लबमध्ये महिला कर्तृत्ववान पुस्तकार तसेच राष्ट्रीय महिला आयोग, दिल्ली यांचा सन्मान मिळाला, तर २००२ मध्ये लोकमत सखी मंच पुस्तकाराने त्यांचा गौरव करण्यात आला. पुढील काळात २००३ मध्ये एसबीआय प्लॅटिनम ज्युबिली वर्ष सन्मान, २००४ मध्ये सहाद्री हिरकानी पुस्तकार आणि २००५ मध्ये प्रेरणा पुस्तकार देऊन त्यांच्या कार्याची प्रशंसा करण्यात आली. त्यांच्या सेवेला राष्ट्रीय स्तरावरही मोठी ओळख मिळाली असून, २०११ मध्ये भारतीय रेल्वेकडून जी. एम. पुस्तकार आणि मध्य रेल्वेतर्फे महिला कर्तृत्ववान पुस्तकार प्रदान करण्यात आला. तसेच २०१३ मध्ये आरडब्ल्यूसीसी सर्वोत्कृष्ट महिला पुस्तकार देऊन त्यांच्या उल्लेखनीय योगदानाचा गौरव करण्यात आला. अशा प्रकारे विविध क्षेत्रांतून मिळालेल्या या पुस्तकारांमुळे सुरेखा यादव यांचे कार्य अधिकच उजळून निघाले आहे.

३० सप्टेंबर २०२५ रोजी ३६ वर्षांच्या प्रदीर्घ सेवेनंतर त्या सेवानिवृत्त झाल्या. त्यांच्या निवृत्तीच्या वेळी विविध स्तरांवरून त्यांचा गौरव करण्यात आला. उद्योगपती आनंद महिंद्रा यांनीही त्यांच्या कार्याचे कौतुक केले.

सुरेखा यादव यांचा प्रवास हा केवळ एका महिला लोकोपायलटचा नाही, तर स्त्रीशक्ती, जिद्द आणि आत्मविश्वासाचा प्रेरणादायी आदर्श आहे. त्यांनी सिद्ध केले की, कोणतेही क्षेत्र स्त्रियांसाठी बंद नाही. फक्त धैर्याने पुढे जाण्याची गरज असते. त्यांचे कार्य भारतीय रेल्वेच्या इतिहासात सुवर्णाक्षरांनी कोरले गेले आहे आणि भविष्यातील पिढ्यांसाठी ते सदैव प्रेरणास्थान राहील.

-डॉ. दीपाली पांडे देशमुख
संगीत विभाग
पु. अहिल्यादेवी होळकर महाविद्यालय,
राणी सावरगाव

जैवविविधता संवर्धन : उद्याच्या पिढीसाठी आजची जबाबदारी

पृथ्वीवरील सर्व सजीवांचे अस्तित्व, त्यांच्यातील विविधता आणि पर्यावरणातील संतुलन यांचे महत्त्व लोकांना समजावे हा या दिनाचा मुख्य उद्देश आहे. वनस्पती, प्राणी, पक्षी, जलचर आणि सूक्ष्मजीव हे निसर्गाचे अमूल्य घटक आहेत. मानवाचे जीवनदेखील या जैवविविधतेवरच अवलंबून आहे.

आज वाढते प्रदूषण, जंगलतोड, हवामान बदल आणि शहरीकरण यामुळे अनेक जीवसृष्टी धोक्यात आली आहे. त्यामुळे जैवविविधतेचे संरक्षण आणि संवर्धन करणे ही काळाची गरज बनली आहे. भविष्यातील पिढ्यांना सुरक्षित, सुंदर आणि समृद्ध पर्यावरण मिळावे यासाठी प्रत्येकाने निसर्गरक्षणाची जबाबदारी स्वीकारली पाहिजे. म्हणूनच जैवविविधता संवर्धन : उद्याच्या पिढीसाठी आजची जबाबदारी हा संदेश अत्यंत महत्त्वाचा ठरतो.

जैवविविधता म्हणजे काय ?
पृथ्वीवर अक्षय्य प्रकारचे सजीव आढळतात. वनस्पती, प्राणी, पक्षी, कीटक, जलचर तसेच सूक्ष्मजीव यांची असलेली विविधता म्हणजेच जैवविविधता होय. प्रत्येक सजीवाचे जीवन जगण्याचे स्थान, त्यांची जीवनपद्धती आणि निसर्गाशी असलेले संबंध हे सर्व जैवविविधतेचा भाग आहेत. जंगल, नद्या, समुद्र, पर्वत, गवताळ प्रदेश अशा विविध अधिवासामध्ये अनेक प्रकारचे जीव एकमेकांवर अवलंबून राहून जीवनचक्र पूर्ण करतात. निसर्गातील प्रत्येक जीव पर्यावरणाचे संतुलन राखण्यासाठी महत्त्वाची भूमिका बजावतो. झाडे आपल्याला प्राणवायू देतात, पक्षी बिंबांचा प्रसार करतात, मधमाश्या परागीभवन करतात, तर सूक्ष्मजीव जमिनीची सुपीकता वाढवतात. अन्नसाखळी आणि पर्यावरणीय संतुलन टिकवण्यासाठी प्रत्येक जीव आवश्यक असतो. एखादी प्रजाती नष्ट झाली तर त्याचा परिणाम संपूर्ण पर्यावरणावर होऊ शकतो. जैवविविधता ही मानवासाठीही अत्यंत उपयुक्त आहे. अन्न, औषधे, इंधन, कपडे आणि इतर अनेक गरजा निसर्गातूनच पूर्ण होतात. त्यामुळे जैवविविधतेची ही पृथ्वीची अमूल्य संपत्ती मानली जाते. तिचे संरक्षण आणि संवर्धन करणे ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे.

जैवविविधतेचे महत्त्व
जैवविविधता ही मानवाच्या जीवनाचा आधार आहे. पृथ्वीवरील सर्व सजीव आणि नैसर्गिक संसाधने यामुळेच जीवन शक्य झाले आहे. मानवाला आवश्यक असलेले अन्न, औषधे, पाणी आणि स्वच्छ हवा हे सर्व निसर्गातून मिळते. विविध प्रकारच्या वनस्पती आणि प्राण्यांमुळे अन्नसाखळी

टिकून राहते तसेच अनेक औषधी वनस्पतींमुळे गंभीर आजारांवर उपचार शक्य होतात. त्यामुळे जैवविविधता ही मानवासाठी अमूल्य संपत्ती आहे. शेती आणि उद्योगधंदे देखील मोठ्या प्रमाणात निसर्गावर अवलंबून आहेत. सुपीक जमीन, पाणी, परागीभवन करणारे कीटक आणि योग्य हवामान यामुळे शेती उत्पादन वाढते. जंगलांमधून लाकूड, औषधी पदार्थ आणि इतर नैसर्गिक साधने मिळतात, ज्यांचा उपयोग अनेक उद्योगांमध्ये केला जातो. त्यामुळे जैवविविधता देशाच्या आर्थिक विकासातही महत्त्वाची भूमिका बजावते.

जैवविविधतेला असलेले धोके
आजच्या आधुनिक आणि वेगवान जीवनशैलीमुळे जैवविविधतेसमोर अनेक गंभीर धोके निर्माण झाले आहेत. मानवाच्या वेगळ्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर जंगलतोड केली जात आहे. नवीन रस्ते, इमारती, कारखाने आणि शहरांच्या विस्तारामुळे अनेक वनक्षेत्रे नष्ट होत आहेत. त्यामुळे वन्यजीवांचे नैसर्गिक अधिवास कमी होत असून अनेक दुर्मिळ प्रजाती नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहेत. जंगल नष्ट झाल्यामुळे पर्यावरणातील संतुलन बिघडत आहे. हवामान बदल हा जैवविविधतेसमोरील आणखी एक गंभीर धोका आहे. तापमानवाढ, अनियमित पाऊस, पूर, दुष्काळ आणि वादळे यांसारख्या नैसर्गिक आपत्ती वाढत आहेत. त्यामुळे अनेक प्राणी आणि वनस्पतींचे नैसर्गिक अधिवास धोक्यात आले आहेत. काही जीवांना बदलत्या वातावरणाशी जुळवून घेणे कठीण जात असल्यामुळे त्यांचे अस्तित्व संकटात आले आहे. जर हे धोके वेळेत रोखले नाहीत, तर भविष्यात पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होऊ शकतात. म्हणूनच जैवविविधतेचे संरक्षण आणि संवर्धन करणे ही प्रत्येकाची सामूहिक जबाबदारी आहे.

संवर्धनाची गरज
जैवविविधता ही पृथ्वीची अमूल्य संपत्ती आहे. मानवाचे जीवन पूर्णपणे निसर्गावर अवलंबून असल्यामुळे जैवविविधतेचे संरक्षण आणि संवर्धन करणे अत्यंत आवश्यक आहे. आज वाढते प्रदूषण, जंगलतोड, हवामान बदल आणि शहरीकरण यामुळे पर्यावरणाचे संतुलन बिघडत आहे. जर आपण आज निसर्गाचे जतन केले नाही, तर भविष्यातील पिढ्यांना अनेक संकटांना सामोरे जावे लागेल. म्हणून सुरक्षित, स्वच्छ आणि समृद्ध पर्यावरण पुढील पिढ्यांना मिळावे यासाठी संवर्धनाची गरज निर्माण झाली आहे. निसर्गाचे रक्षण म्हणजे मानवजातीचे रक्षण होय. स्वच्छ हवा, पाणी, अन्न आणि आरोग्यदायी जीवन यासाठी

निसर्ग आवश्यक आहे. जर पर्यावरण नष्ट झाले, तर मानवाचे अस्तित्वही धोक्यात येईल. त्यामुळे प्रत्येकाने वृक्षारोपण करणे, प्रदूषण कमी करणे, प्लास्टिकचा वापर टाळणे आणि नैसर्गिक संसाधनांचा योग्य वापर करणे आवश्यक आहे. जैवविविधतेचे संवर्धन ही आजची गरज आहे. आपण निसर्ग जपला तरच भविष्यातील जीवन सुरक्षित आणि आनंदी राहील.

आपण काय करू शकतो ?
जैवविविधतेचे संरक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी प्रत्येक व्यक्तीने आपल्या स्तरावर प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. पर्यावरणाचे रक्षण ही केवळ शासनाची जबाबदारी नसून प्रत्येक नागरिकाचे कर्तव्य आहे. छोट्या-छोट्या सवयी आणि कृतींमधून आपण निसर्ग संवर्धनात मोठे योगदान देऊ शकतो.

सर्वप्रथम अधिकाधिक वृक्षारोपण करणे आवश्यक आहे. झाडे आपल्याला प्राणवायू देतात, वातावरण शुद्ध ठेवतात आणि पर्यावरणातील संतुलन राखतात. त्यामुळे प्रत्येकाने दरवर्षी किमान एक तरी झाड लावून त्याचे संगोपन करावे. जंगलांचे संरक्षण करणे आणि अनावश्यक वृक्षतोड थांबवणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. पाणी आणि इतर नैसर्गिक संसाधनांचा योग्य वापर करणे आवश्यक आहे. पाण्याची बचत करणे, वीजेचा अपव्यय टाळणे आणि नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा मर्यादित वापर करणे ही काळाची गरज आहे. संसाधनांचा अतिक्राने वापर केल्यास पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतो.

आज प्लास्टिक प्रदूषण ही मोठी समस्या बनली आहे. प्लास्टिकचा वापर कमी करून कापडी किंवा पुनर्वापर करता येणाऱ्या वस्तूंचा वापर करणे गरजेचे आहे. तसेच कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करून पुनर्वापराला प्रोत्साहन द्यायला पर्यावरण स्वच्छ राहण्यास मदत होते. वन्यजीव आणि पर्यावरण संरक्षणाबद्दल जनजागृती करणेही अत्यंत महत्त्वाचे आहे. लोकांना जैवविविधतेचे महत्त्व समजावून सांगणे, पर्यावरणपूरक सवयी अंगीकारण्यास प्रोत्साहित करणे आणि विविध मोहिमांमध्ये सहभागी होणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी आणि युवकांनी या कार्यात पुढाकार घेतल्यास समाजात सकारात्मक बदल घडू शकतो. अशा छोट्या प्रयत्नांमुळे आपण जैवविविधतेचे रक्षण करू शकतो आणि भविष्यातील पिढ्यांसाठी सुरक्षित व सुंदर पर्यावरण निर्माण करू शकतो.

विद्यार्थ्यांची भूमिका

२३ मे हा दिवस संपूर्ण जगात जागतिक कासव दिन म्हणून साजरा केला जातो. १९९० पासून हा दिवस संपूर्ण जगात साजरा केला जातो. आपल्या संस्कृतीत कासवाला खूप मानाचे स्थान आहे. हिंदू संस्कृतीत तर कासवाला देवाचे रूप मानले जाते. हिंदू धर्माच्या मंदिराच्या बाहेर तर कासवाची प्रतिकृती आवर्जून असते. देवाचे दर्शन घेण्याआधी भाविक कासवाचे दर्शन घेतात. अनेक पूर्वेज कासवाचा सांभाळ करत असत. प्रायः नदी, विहार, बारव तलावात कासव वास्तव्य-त असे, पण आज कासवाचे अस्तित्व पणाला

जागतिक कासव दिन

लागले आहे. कारण शिकार, व्यापार आणि पाण्याच्या अभावामुळे कासवाचे अस्तित्व पणाला लागले आहे. अनेक दुर्मिळ जातींच्या कासवांचे अस्तित्व नष्ट झाले आहे. आज गोड्या पाण्यातून तर कासवे हहरपाच झाले आहेत. कासवांचे अस्तित्व आता फक्त समुद्रातच पाहायला मिळते. कासव हा उभयचर प्राणी आहे. पाणी आणि जमीन अशा दोन्ही ठिकाणी कासव राहू शकतो. कासवाचे पोट आणि पाठ खूप टणक असते. समुद्रात राहणाऱ्या कासवांचे सात प्रकार आहेत त्यापैकी भारतात चार प्रकार पाहायला मिळतात. ऑलिव्ह रिडले कासव, ग्रीन टर्टल, हॉक्स बिल टर्टल आणि सागरी कासव हे ते चार प्रकार आहेत. ऑलिव्ह रिडले कासव हे तपकिरी रंगाचे असून ते महाराष्ट्र आणि ओरिसाच्या समुद्रकिनार्यावर आढळतात. ग्रीन टर्टल कासव म्हणजे हिऱ्या रंगाचे कासव हे पूर्व आणि पश्चिम किनाऱ्यावर आढळतात.

हॉक्स बिल टर्टल म्हणजे चोची सारखे तोंड असलेले कासव अंदामान निकोबारच्या बेटावर आढळतात तर सागरी कासव हे सर्व समुद्रात आढळतात. समुद्रातील कासवांची देखील आता मोठ्या प्रमाणात शिकार होऊ लागली आहे. कासवांच्या पाठीचा दागिन्यांसाठी वापर केला जातो. तसेच कासवांच्या पाठीपासून ढालीही बनवल्या जातात. चामड्याच्या तसेच शोभेच्या वस्तू बनवण्यासाठी कासवांच्या त्वचेचा वापर केला जातो. काहीजण आपल्या घरात शोभेसाठी कासव पाळतात. या सर्व कारणांनी कासवांची शिकार होते. कासवांची शिकार बेकायदेशीर असूनही कासवांची शिकार होते हे विशेष. कासवांचे संवर्धन करण्यासाठी वेळोवेळी कासव संवर्धन केंद्र उभारण्यात आले आहे. वेळोवेळी कासव म होस्तवाही आयोजित केला जातो. सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात ऑलिव्ह रिडले कासवांचे प्रजनन आणि संवर्धन

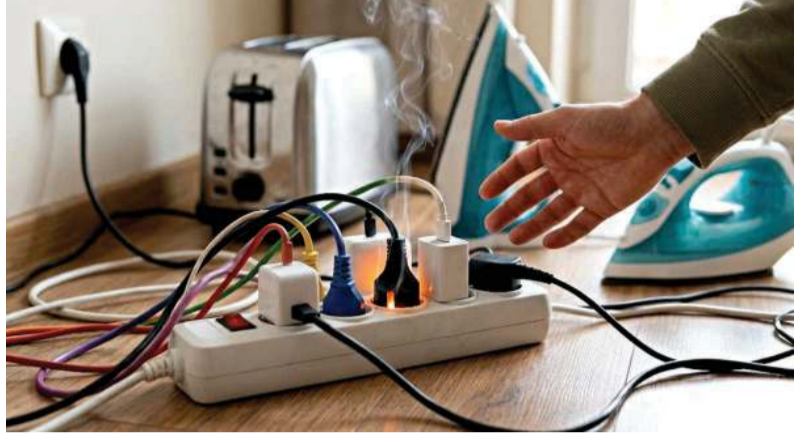
होते. कासवांचे आयुष्य १०० ते १५० वर्षे इतके असते. मात्र शिकारींमुळे अनेक कासवे अकालीच मरण पावतात. कासवांचे अस्तित्व जमीन आणि पाण्यातील जीवनसाखळीसाठी अत्यंत महत्त्वाचे आहे. कासवांचे अस्तित्व टिकणे ही काळाची गरज आहे. जर पृथ्वीवस्तू कासवांचे अस्तित्व नष्ट झाले तर त्याचा पर्यावरणावर मोठा परिणाम होऊ शकतो. कासव हा वन्यजीव असल्याने त्याला घरात बंदिस्त करणे, त्याची हत्या करणे, शिकार करणे हे वन्यजीव कायद्यानुसार गुन्हे आहेत त्यामुळे असे गुन्हे करताना कोणी आढळल्यास त्याची पोलिसांकडे तक्रार करणे हे देशातील नागरिकांचे कर्तव्य आहे. कायद्याचे अस्तित्व टिकवण्यासाठी सर्वोत्तरीपणे प्रयत्न करणे, कासवांचे संरक्षण आणि संवर्धन करणे हाच जागतिक कासव दिन साजरा करण्यामागचा उद्देश आहे. हा उद्देश यशस्वी व्हावा असे वाटत असेल तर प्रत्येकाने कासवांचे संरक्षण आणि संवर्धन करायला हवे.

-श्याम ठाणेदार
दौंड, जि. पुणे
मो. ९९२२५४६२९५

तंत्रमंत्र

विज्ञानयुगातील बितंबातम्या

एक्स्टेंशन बोर्डमध्ये किती प्लग लावाल?

लोड वाढल्यास तुमचे घर होईल खाक... सरकारी सल्ला जाणून घ्या...

एक्स्टेंशन बोर्ड प्रत्येक घरात वापरले जातात, परंतु फार कमी लोकांना हे माहीत आहे की एक्स्टेंशन बोर्डवर क्षमतेपेक्षा जास्त भार टाकल्यास शॉर्ट सर्किट आणि आग लागण्याचा धोका असतो. म्हणूनच एक्स्टेंशन बोर्डमध्ये जास्त प्लग न लावण्याचा सल्ला दिला जातो. यामुळे प्रश्न निर्माण होतो, की एक्स्टेंशन बोर्डमध्ये किती प्लग लावणे सुरक्षित आहे ?

कोणत्याही एक्स्टेंशन बोर्डवर किमान तीन ते चार प्लगसाठी जागा असते. मात्र केवळ बोर्डवरील प्लगची संख्याच महत्त्वाची नसते, तर बोर्डवर येणारा भार (लोड) देखील महत्त्वाचा असतो. एक्स्टेंशन बोर्ड वापरताना त्याची एकूण ऑपरेटिंग क्षमता आणि उपकरणांचे वॉटज विचारात घेणे महत्त्वाचे

आहे. सोप्या भाषेत सांगायचे तर, तुम्ही एकाच वेळी कमी क्षमतेची चार उपकरणे जोडू शकता, परंतु जास्त भार असलेले एकच उपकरण संपूर्ण बोर्ड उडवण्यासाठी पुरेसे आहे. अशा परिस्थितीत प्लगच्या संख्येवर नव्हे, तर भारावर (लोडवर) लक्ष केंद्रित केले पाहिजे.

लोडवर लक्ष केंद्रित करा...

कोणताही एक्स्टेंशन बोर्ड खरेदी करताना, त्याची लोड क्षमता किंवा वॉटज विचारात घ्या. घरांमध्ये वापरले जाणारे सामान्य एक्स्टेंशन बोर्ड जास्तीत जास्त 1000W ते 1500W पर्यंतचा भार हाताळू शकतात. जर तुम्ही मोबाईल चार्जर, लॅपटॉप किंवा टीव्ही यांसारखी

चार कमी शक्तीची उपकरणे जोडली, तर एकूण लोड जेमतेम 2000W-3000W असेल. कोणताही बोर्ड इतका भार सहजपणे हाताळू शकतो. दुसरीकडे, एक्स्टेंशन बोर्डवर जास्त भार टाकल्यास तो जळू शकतो किंवा घरात शॉर्ट सर्किट किंवा आग देखील लागू शकते.

जड उपकरणे दूर ठेवा

जड उपकरणे एक्स्टेंशन बोर्डपासून दूर ठेवली पाहिजेत. उदाहरणार्थ, एक इलेक्ट्रिक किटली 1500W भार घेते, तर गीझर 2000W पर्यंत भार

घेते. त्याचप्रमाणे रूम हीटर, वॉशिंग मशीन, रेफ्रिजरेटर, मायक्रोवेव्ह आणि इस्त्री यांनाही खूप वीज लागते. जर यापैकी एक जरी उपकरण एक्स्टेंशन बोर्डला जोडले,

एक्स्टेंशन बोर्ड कसा वापरावा?

एक्स्टेंशन बोर्ड वापरण्यापूर्वी बोर्डच्या किंवा त्याच्या बॉक्सच्या मागील बाजूस लिहिलेले रेटिंग वाचण्याची खात्री करा. या बोर्डचे रेटिंग सामान्यतः ६ ऑपरेटिंग (6A) असते. हे लक्षात घेणे महत्त्वाचे आहे की व्होल्ट आणि ऑपरेटिंग गुणाकार केल्यास एकूण वॉटज मिळते. भारतात २२० व्होल्टचा वीजपुरवठा आहे, याचा अर्थ असा की ६A

बोर्ड केवळ १३२० वॉट्सपर्यंतचा भार हाताळू शकतो. जेव्हा तुम्हाला ही क्षमता माहित असेल, तेव्हा तुम्हाला कळेल की कोणती उपकरणे लावावीत आणि कोणती टाळावीत. सरकारी सल्ल्यानुसार सावधगिरी बाळगावी, उपकरणांच्या वॉटजची बेरीज करावी आणि बोर्डवर त्याच्या क्षमतेच्या केवळ अर्धाच भार टाकावा.

स्मार्टफोन 'ओव्हरहीट'चे प्रकार वाढले!

उन्हाळ्यात ओव्हरहीट होण्यापासून रोखण्यासाठी 'या' सेटिंग्ज बदला...

सध्या इतके उष्ण वातावरण आहे, की मोबाईल फोनला स्पर्श केल्यावर अक्षरशः चटके बसत आहेत. जणू त्याला ताप आला आहे. ओव्हरहीटिंगची ही समस्या उन्हाळ्यात अधिक सामान्य आहे. ओव्हरहीटिंगमुळे मोबाईल फोनचा स्फोट झाल्याच्या किंवा फुटल्याच्या घटनाही घडल्या आहेत. तुमचा मोबाईल फोन ओव्हरहीट होण्यापासून कसा रोखायचा, हे जाणून घेऊया... उन्हाळ्यात उष्णतेपासून स्वतःचे संरक्षण करणे जितके महत्त्वाचे आहे, तितकेच आपल्या मोबाईल फोनला जास्त गरम होण्यापासून वाचवणेही महत्त्वाचे आहे.

मोबाईल जास्त गरम होण्याची कारणे...

- » कडक उन्हात किंवा तापलेल्या गाडीत मोबाइल सोडणे
- » दीर्घकाळ व्हिडिओ रेकॉर्डिंग किंवा गेमिंग करणे
- » एकाच वेळी अनेक ॲप्स चालू ठेवणे
- » खराब नेटवर्कवर सतत इंटरनेट वापरणे
- » फास्ट चार्जिंग करताना फोन वापरणे
- » जुना किंवा स्थानिक चार्जर वापरणे
- » स्टोरेज जवळपास पूर्ण भरलेले असणे
- » सॉफ्टवेअर अपडेट नसणे

या गोष्टी लक्षात ठेवा...

- » चार्जिंग करताना तुमचा फोन वापरू नका
- » जर तो जास्त गरम होत असेल, तर मागचे जाड कव्हर काढा
- » बॅकग्राउंड ॲप्स बंद करा
- » नेटवर्क कमकुवत असल्यास डेटा बंद करा
- » तुमचा फोन रेफ्रिजरेटर किंवा बर्फाजवळ ठेवू नका
- » स्टोरेज मोकळे ठेवा

न वापरलेल्या फोनपासून धोका...

घरात ठेवलेले जुने आणि न वापरलेले मोबाईल फोन देखील धोकादायक ठरू शकतात. विशेषतः जर फोनची बॅटरी जुनी, फुगलेली किंवा खराब झाली असेल, तर उष्णता, ओलावा किंवा दीर्घकाळ न वापरल्यामुळे आग लागण्याचा

किंवा स्फोट होण्याचा धोका वाढू शकतो. त्यामुळे, असे फोन उष्ण ठिकाणी ठेवणे टाळा, त्यांची वेळोवेळी तपासणी करा आणि खराब बॅटरी असलेली उपकरणे सुरक्षित ई-कचरा विल्हेवाट केंद्रात टाकणे सर्वोत्तम आहे.

तर होतेय बॅटरी खराब

जर फोन वापरात नसतानाही वारंवार जास्त गरम होत असेल, बॅटरी फुगत असेल किंवा तो वारंवार बंद पडत असेल, तर ही बॅटरी खराब होण्याची चिन्हे असू शकतात.

सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यांचे प्रकार : कोणता कॅमेरा कुठे लावावा?

खरेदी करण्यापूर्वी जाणून घ्या, मिळेल उत्तम सुरक्षा...

आजकाल बहुतेक घरांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे लावलेले असतात. बाजारात विविध प्रकारचे कॅमेरे उपलब्ध आहेत. त्यामुळे लोकांना त्यांच्या घरासाठी कोणता सर्वोत्तम आहे, याबद्दल संभ्रम निर्माण होतो. हे लक्षात घेणे महत्त्वाचे आहे की घराच्या वेगवेगळ्या भागांसाठी, जसे की खोल्या आणि अंगण, वेगवेगळ्या प्रकारचे कॅमेरे लावले पाहिजेत. एकच कॅमेरा सर्वत्र उत्तम प्रकारे काम करणार नाही. काही कॅमेरे घराबाहेरील वापरासाठी, जसे की अंगणासाठी, सर्वोत्तम असतात, तर काही घरातील वापरासाठी असतात. त्यामुळे, तुमच्या घरात सीसीटीव्ही कॅमेरा लावताना घराच्या कोणत्या भागासाठी कोणत्या प्रकारचा कॅमेरा सर्वोत्तम आहे, याची काळजी घेणे महत्त्वाचे आहे. आज आम्ही डोम, बुलेट आणि टरेट कॅमेऱ्यांमधील फरक स्पष्ट करणार आहोत...

» टरेट कॅमेरे : तुमच्या घरासाठी टरेट कॅमेरे सर्वोत्तम सीसीटीव्ही कॅमेऱ्यांपैकी एक मानले जातात. त्यांना 'आयबॉल कॅमेरे' म्हणूनही ओळखले जाते. आधुनिक घरांमध्ये हे सर्वात जास्त वापरले जाणारे सीसीटीव्ही कॅमेरे आहेत. ते अंगण, गाडीमार्ग आणि बाजूच्या प्रवेशद्वारांसारख्या जागांसाठी योग्य आहेत. हे कॅमेरे तिथे लावले जातात जिथे सुरक्षा सर्वात महत्त्वाची असते. आकाराने लहान असूनही, ते मोठा परिसर व्यापतात.

» डोम कॅमेरे : डोम कॅमेरे सामान्यतः घराच्या आत वापरले जातात. त्यांची लहान गोलाकार रचना छतामध्ये आणि भिंतींमध्ये सहज बसते आणि ती सहजासहजी नजरेस पडत नाही. ते बहुतेकदा लिव्हिंग रूम, गॅरेज आणि बंदिस्त जागांमध्ये बसवले जातात.

» बुलेट कॅमेरे : बुलेट कॅमेरे हे लांब पल्ल्याच्या निगराणीसाठी डिझाइन केलेले आहेत. मोठ्या आवारांसाठी किंवा ग्रामीण भागांसाठी ते सर्वोत्तम पर्याय मानले जातात. त्यांच्या मोठ्या आकारामुळे लांब पल्ल्याचे कव्हेरेज शक्य होते.

'कॅप्चा' झाला कालबाह्य, आता 'ऑल्टचा' आला!; या नवीन तंत्रज्ञानाबद्दल जाणून घ्या...

तुम्ही बहुधा कॅप्चाशी परिचित असाल. कोणत्याही वेबसाइटवर, तुम्ही रोबोट नाही हे सिद्ध करण्यासाठी तुम्हाला ट्रॅफिक सिग्नल, पायच्या आणि बसेसची चित्रे निवडावी लागतात. जेव्हा वेबसाइटवरील एखादा रोबोट आपल्याला आपण माणूस आहोत हे कबूल करण्यास भाग पाडतो, तेव्हा ही पद्धत वापरली जाते. तथापि, कॅप्चा आता कालबाह्य झाला आहे, त्याची जागा ऑल्टचाने घेतली आहे.

ऑल्टचाला कॅप्चाचे एक सुधारित रूप मानले जाऊ शकते, जे तुम्हाला कुठेही क्लिक न करता तुम्ही खरे वापरकर्ता आहात की स्पॅम बॉट हे ओळखते. हे मूलतः एका अदृश्य ढालीप्रमाणे काम करते, जे वापरकर्त्यांच्या लक्षात न येता पार्श्वभूमीत सुरक्षा तपासणी पूर्ण करते. यामुळे वेबसाइटवरील चेकबॉक्सवर टिक करण्याचा त्रास नाहीसा होतो. म्हणूनच याला जगातील सर्वात स्मार्ट कॅप्चा किलर म्हटले जात आहे.

कॅप्चा म्हणजे काय...

कॅप्चा ही एक प्रकारचा सुरक्षा चाचणी आहे जी फक्त माणसेच उत्तीर्ण करू शकतात, संगणक किंवा

बॉट्स नाही. तुमच्या लक्षात आले असेल की अनेकदा, वेबसाइटवर लॉग इन करताना किंवा टिप्पणी करताना तुम्हाला गोंधळलेली अक्षरे प्रविष्ट करण्यास किंवा विशिष्ट प्रतिमा (जसे की बस किंवा ट्रॅफिक सिग्नल) निवडण्यास सांगितले जाते. याचा खरा उद्देश वेबसाइटला स्पॅम आणि हॅकर्सपासून वाचवणे हा आहे. खरं तर, इंटरनेटवर बॉट्स नावाचे अनेक स्वयंचालित प्रोग्राम्स आहेत, जे एकाच वेळी हजारो बनावट खाती तयार करू शकतात किंवा वेबसाइट कॅशदेखील करू शकतात. कॅप्चा (CAPTCHA) हे सर्व रोखण्यासाठी एक संरक्षक म्हणून काम करते आणि हे सुनिश्चित करते की स्क्रीनच्या पलीकडे एक खरी व्यक्ती बसलेली आहे, एखादे मशीन नाही.

ऑल्टचा वेगळा कसा?

ऑल्टचाचे कार्य कॅप्चासारखेच आहे, परंतु मुख्य फरक त्याच्या कार्यपद्धतीत आहे. कॅप्चा भरण्यासाठी वापरकर्त्याला प्रयत्न करावे लागतात. यासाठी अस्पष्ट प्रतिमा ओळखणे किंवा गोंधळलेली अक्षरे टाईप करणे आवश्यक असते. याउलट, ऑल्टचामध्ये तुम्हाला काहीही करावे लागत नाही. तुमचा ब्राउझर बॅकग्राउंडमध्ये एक सोपे गणित सोडवतो. याला 'पूफ-ऑफ-वर्क' म्हणतात आणि हे सिद्ध करते की तुम्ही माणूस आहात. हे लक्षात घेण्यासारखे आहे की गूगलच्या reCAPTCHA सारख्या प्रणाली अनेकदा तुमच्या ऑनलाइन कुर्तीचा मागोवा घेतात. याउलट AltCha पूर्णपणे गोपनीयता-अनुकूल आहे. ते तुमचा मागोवा घेत नाही किंवा कोणताही डेटा गोळा करत नाही. CAPTCHA सोडवण्यासाठी १०-१५ सेकंद लागू शकतात. तुम्ही माणूस आहात हे सिद्ध करण्यासाठी AltCha पार्श्वभूमीत (background) काम करते. तुम्ही वेबसाइटचे काम पूर्ण करेपर्यंत, तुमच्या नकळत सुरक्षा तपासणी आधीच पूर्ण झालेली असते.

भविष्यासाठी कोणती प्रणाली चांगली?

AltCha हे भविष्यासाठी सर्वोत्तम उपाय मानले जाते. खरे तर, ते गोपनीयता आणि वापरकर्ता अनुभव या दोन्ही मानकांची पूर्तता करते. अहवालानुसार, AI जसजसे प्रगत होत आहे, तसतसे जुन्या CAPTCHA मधील प्रतिमा आणि अक्षरे ओळखणे मशीनसाठी सोपे होत आहे. AltCha 'पूफ-ऑफ-वर्क' मॉडेलवर कार्य करते, ज्यामुळे बॉट्सना वेबसाइटवर हल्ला करणे कठीण आणि खर्चिक होते. भविष्यात ही प्रणाली मोठ्या प्रमाणावर स्वीकारली जाण्याचे एक प्रमुख कारण म्हणजे, कमी दृष्टी असलेल्या लोकांसाठीही ती वापरण्यास सोपी आहे. AltCha ला कोणत्याही परस्परसंवादाची आवश्यकता नसते. त्यामुळे ते कोणत्याही भेदभावशिवाय प्रत्येक वापरकर्त्यासाठी सारखेच काम करते. शिवाय, ते गोपनीयतेसाठी देखील सर्वोत्तम आहे, कारण ते कुकीज किंवा ट्रॅकिंगशिवाय चालते.

वर्क' मॉडेलवर कार्य करते, ज्यामुळे बॉट्सना वेबसाइटवर हल्ला करणे कठीण आणि खर्चिक होते. भविष्यात ही प्रणाली मोठ्या प्रमाणावर स्वीकारली जाण्याचे एक प्रमुख कारण म्हणजे, कमी दृष्टी असलेल्या लोकांसाठीही ती वापरण्यास सोपी आहे. AltCha ला कोणत्याही परस्परसंवादाची आवश्यकता नसते. त्यामुळे ते कोणत्याही भेदभावशिवाय प्रत्येक वापरकर्त्यासाठी सारखेच काम करते. शिवाय, ते गोपनीयतेसाठी देखील सर्वोत्तम आहे, कारण ते कुकीज किंवा ट्रॅकिंगशिवाय चालते.

राज्यात अभियांत्रिकी प्रवेश वेळेतच होणार, राज्य सामाईक परीक्षा कक्षाचा खुलासा

मुंबई (प्रतिनिधी) - नॅशनल टेक्निकल एजन्सीकडून ३ मे रोजी आयोजित करण्यात आलेली नीट यूजी पेपरफुटीमुळे रद्द करण्यात आली. आता नव्याने नीट यूजी परीक्षा २१ जून रोजी घेण्यात येणार आहे. नीट परीक्षा लांबणीवर पडल्याने महाराष्ट्रातील अभियांत्रिकी प्रवेशांवर परिणाम होईल अशा चर्चा सुरु झाली होती. मात्र, राज्य सामाईक परीक्षा कक्षांन अभियांत्रिकी प्रवेश वेळेतच होणार असून विद्यार्थी आणि पालकांनी संभ्रम बाळगू नये असा आवाहन केले आहे.

राज्य सामाईक परीक्षा कक्षांन अभियांत्रिकीचे प्रवेश वेळेत होणार असल्याची माहिती दिली आहे. छएएह २०२६ पुनर्परीक्षेमुळे राज्यातील अभियांत्रिकी व औषधनिर्माण अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश प्रक्रियेला विलंब होणार असल्याचं वृत्त प्रकाशित झाल्यानंतर उएड कक्षाकडून स्पष्टीकरण देण्यात आले आहे.

राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या नीट परीक्षा रद्द झाल्याचा फटका अभियांत्रिकी आणि औषधनिर्माणशास्त्र अभ्यासक्रमांना बसण्याच्या वक्तव्याने गोंधळ निर्माण झालेला होता. आता मात्र राज्य सामाईक परीक्षा कक्षांन स्पष्टीकरण दिले आहे. महाराष्ट्रात नीट परीक्षेचे गुण केवळ ९ विशिष्ट अभ्यासक्रमांनासाठी ग्राह्य मानले जातात. हे ९ अभ्यासक्रम राज्यातील

१७ शासनमान्य संस्थांमध्ये उपलब्ध असल्याची माहिती देखील समोर आली आहे. अभियांत्रिकीच्या अभ्यासक्रमांना प्रवेश मिळवण्यासाठी महाराष्ट्रात एमएचटी-सीईटी आणि नीट परीक्षेतील गुण ग्राह्य धरले जातात. यापैकी ८५ टक्के जागांवरील प्रवेश महाराष्ट्रातील सीईटीच्या आधारे पार पडतात. तर, नीट यूजी परीक्षेतील गुण १५ टक्के जागा भरण्यासाठी ग्राह्य धरतात. अखिल भारतीय कोट्यासाठी नीट परीक्षेतील गुणांचा वापर केला जातो. या स्थितीमुळे महाराष्ट्रातील अभियांत्रिकीची प्रवेश प्रक्रिया वेळेत पार पडण्याची शक्यता आहे.

नीट यूजी परीक्षा लांबणीवर गेलेली आहे. तर, दुसरीकडे एमएचटी-सीईटी परीक्षेचा निकाल जाहीर झालेला नाही. एमएचटी सीईटीचा निकाल जून महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात जाहीर होऊ शकतो. तर, नीट यूजी परीक्षेचा निकाल कधी जाहीर होणार हे २१ जूनला परीक्षा झाल्यानंतर स्पष्ट होईल. नीट यूजी परीक्षेचे गुण आवश्यक असलेले ९ अभ्यासक्रम वाळता उर्वरित अभियांत्रिकी प्रवेश प्रक्रिया वेळापत्रकानुसार सुरु राहणार आहेत. 'नीट'च्या नियोजित वेळापत्रकानुसारच प्रवेश प्रक्रिया होणार आहे, अशी माहिती राज्य सामाईक परीक्षा कक्षाकडून देण्यात आली आहे.

जाहीर प्रगटन

मौजे फतेजंगपूर ता.जि. नांदेड मनाप हद्दीतील शेत गट नं. १५ पैकी प्लॉट नं. ८२ ज्याची साईज लांबी - पूर्व - पश्चिम - ४० फुट व रुंदी दक्षिण-उत्तर - ३० फुट ज्याचे एकूण क्षेत्रफळ १२०० चौ.फुटाचा प्लॉट श्री दिपक भगवानराव शिदापुरे रा. सोनखेड ता. लोहा जि. नांदेड, बळीराम गणपतराव शिंदे रा. हरबळ ता. लोहा जि. नांदेड यांचेकडून प्रभाकर नागनाथ पेन्सीलवार रा. सगरोळी ता. बिलोली जि. नांदेड यांनी विकत घेण्याचा सौदा केला असून बयाना म्हणून काही रक्कम दिली आहे.

प्लॉटची चतुःसिमा- पूर्वेस - प्लॉट नं. ८१, पश्चिमेस - रोड, दक्षिणेस - प्लॉट नं. ६३ व उत्तरेस - प्लॉट नं. ९७.

तरी वरील चतुःसिमेच्या आतील प्लॉट बद्दल कोणाचा हक्क, उजर, दावा, आक्षेप, सरकारी किंवा निमसरकारी बोजा असेल त्यांनी आपला उजर, आक्षेप हे जाहीर प्रगटन प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत लेखी कागदोपत्री पुराव्यासह खालील पत्त्यावर सादर करावा. मुदतीनंतर आलेला उजर, आक्षेप ग्राह्य धरल्या जाणार नाही व नंतर प्लॉटचे खरेदीखत प्रभाकर नागनाथ पेन्सीलवार यांच्या नावे करून घेण्यात येईल.

करीता हे जाहीर प्रगटन.

मार्फत	जाहीर प्रगटन देणार
अॅड. सावित्री जोशी	प्रभाकर नागनाथ पेन्सीलवार
गोकुळ निवास,	रा. सगरोळी
सोमेश कॉलनी नांदेड	ता. बिलोली जि. नांदेड
मो.नं. ९४२१७६१८९८,	मो.नं. ९५१८३१२५९६
९४२००९०१९८	

जाहीर प्रगटन

गणेश को-ऑप. हाऊसिंग सोसायटी लि. गणेशनगर, नांदेडचे. मुळ प्लॉट व भागधारक सभासद के. अनिल राजभाऊ निलावार यांच्या नावे असलेला प्लॉट नं. ६० अ (३६.४४७.०३-१७०० चौ. फुट) सख्खे नं. ६७/६ बजिराबाद गणेशनगर, यांचे वारसांनी श्री अमित अनिल निलावार यांनी केलेल्या विनंती अर्जा नुसार त्यांच्या वडोलाच्या नावे असलेला प्लॉट नं. ६०अ सख्खे नं. ६७/ बजिराबाद गणेशनगर, नांदेड. हा स्वतःच्या (श्री अमित अनिल निलावार) नावे वारसाहक्काने हस्तांतरण करण्यासाठी केलेल्या अर्जावर संस्था येणा-या संचालक मंडळाच्या सभेत निर्णय घेणार आहे. पनौट नं. ६० अ सख्खे नं. ६७/ बजिराबाद गणेशनगर, नांदेड. (ज्याचे ३६ फुट द ४७.०३ फुट अलॉटमेंट प्रमाणे एकूण क्षेत्रफळ १७०० चौ. फुट आहे.) ज्याची चतुःसिमा :-पुर्वस :- सार्वजनिक रस्ता, पश्चिमेस प्लॉट नं. ५९, दक्षिणेस:- प्लॉट नं. ६०ब, उत्तरेस प्लॉट नं. ६१अ. या चतुःसिमेतील प्लॉट नं. ६० अ सख्खे नं. ६७/ बजिराबाद गणेशनगर, नांदेड. हा वरील व्यक्तीच्या नावे हस्तांतरण करण्यात येणार आहे.

तरी वरील हस्तांतरण व दर्शविलेल्या जाहिर प्रगटनाबाबत संबंधीत अर्जदाराचे नातेवाईक, इतर वारसदार व हितसंबंधी (बँक, वित्तपुरवठा करणा-या संस्था, इतर कोणास) कांही आक्षेप असल्यास हे प्रगटन प्रसिद्ध झाल्यापासून सात दिवसांच्या आत पुराव्यासह आक्षेप संस्थेच्या कार्यालयात सादर करावा. अन्यतः त्यानंतर आलेले कुठलेही आक्षेप किंवा उजर आल्यास ग्राह्यधरल्या जाणार नाही.

सदरील अर्ज मंजूर करून अर्जदाराचे केलेल्या विनंती अर्जानुसार प्लॉट हस्तांतरण करण्यात येईल. याची नोंद घ्यावी.

सचिव	अध्यक्ष
यशवंत देशमुख	विजय गंधीरी
(किळेवडगावकर)	
गणेश को-ऑप. हाऊसिंग सोसायटी लि. गणेशनगर नांदेड	

Change In Name

My old Name is SHAHENAJ ISUF SHEIKH Which now I am Changing as New Name SHAHENAAS DASTAGIR SHAIKH. Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name Address: H.NO.45-2-13, KALESHWAR NAGAR, NEAR NOORANI MASJID AT POST VISHNUPURI, NANDED-431601 Mob: 7218649007

Change In Name

My old Name is SHEIKH IRFAN SHEIKHDASTGIR Which now I am Changing as New Name IRFAN DASTAGIR SHAIKH Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name Address: H.NO.558, KALESHWAR NAGAR, VISHNUPURI, NANDED-431606 Mob: 7218649007

अग्नी १ क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी

ओडिशा (प्रतिनिधी) - भारताने आल्या सामरिक क्षमतेत आणखी एक महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. ओडिशातील एकात्मिक चाचणी श्रेणी चंदीपूर येथे आज म्हणजेच शुक्रवार २२ मे रोजी अल्प पळ्याच्या बॅलेस्टिक क्षेपणास्त्र 'अग्नी-१' ची यशस्वी चाचणी घेण्यात आली. या यशस्वी चाचणीमुळे भारताची संरक्षण क्षमता आणि रणनीतिक प्रतिकारशक्ती आणखी मजबूत झाल्याचे मानले जात आहे.

श्री छत्रपती शिवाजी महाराज शिक्षण संस्था संचलित

श्री. शंकरराव चव्हाण ग्रामीण अध्यापक विद्यालय लोडेसांगवी, ता. लोहा जि. नांदेड

महाराष्ट्र शासन व एन.सी.डी.ई. भोपाळ मान्यताप्राप्त कोर्स

डी.एल.एड. प्रथम वर्ष व्यवस्थापन कोटा प्रवेश सूचना २०२६-२७

डी.एल.एड. प्रथम वर्ष २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षासाठी खाजगी विना अनुदानित अध्यापक विद्यालय प्रथम वर्ष डी.एल.एड. (मराठी माध्यम) प्रवेशासाठी एकूण क्षमतेच्या २० टक्के जागेसाठी खाजगी व्यवस्थापन कोटातील पात्र उमेदवरांकडून अर्ज मंगविण्यात येत आहेत. तरी पात्र उमेदवारांनी खालील दर्शवलेल्या कालावधीत आवेदन पत्र सादर करावेत.

अर्ज विक्री : दि. ११.०५.२०२६ ते २५.०५.२०२६ वेळ सकाळी ११.०० ते सायं ५.००
अर्ज नियुक्ती : दि. ११.०५.२०२६ ते २५.०५.२०२६ वेळ सकाळी ११.०० ते सायं ५.००
ठिकाण : श्री. शंकरराव चव्हाण ग्रामीण अध्यापक विद्यालय लोडेसांगवी, ता. लोहा जि. नांदेड

प्रवेश अर्ज शुल्क : ओपन रु. २००/-
मंगसवर्गीयासाठी रु. १०० (जातीचे प्रमाण पत्र सोबत आणावे)

शैक्षणिक पात्रता : उमेदवार किमान १२ वी कला, वाणिज्य, विज्ञान, एम.सी.व्ही.सी., य.च.म.मु.वि. प्रथमवर्ष उत्तीर्ण ओपन ५०% व मागासवर्गीयांसाठी ४५% गुणासह उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

प्रवेश क्षमता : ५०% जागा (व्यवस्थापन कोटा १० जागा)
व्यवस्थापन कोटातील (२०टक्के) शाखा निहाय व संवर्ग निहाय आरक्षण खालील प्रमाणे आहे

शाखा	विज्ञान (५०%)	कला (४०%)	वाणिज्य (१०%)	एकूण
मराठी माध्यम	०५	०४	०१	१०

संवर्गनिहाय आरक्षण				
संवर्ग	एस.सी., एस.टी. (३०%)	व्ही.जे.एन.टी. ए.बी.सी.डी. (११%)	एस.बी.सी., ओ.बी.सी. (१९%)	ओपन (५०%)
मराठी माध्यम	०२	०१	०२	०५

प्राचार्य, श्री शंकरराव चव्हाण ग्रामीण डी.एड.कॉलेज लोडेसांगवी, ता. लोहा जि. नांदेड
मो. ९८२२००९६५८, ९४२३३११९५

जाहीर प्रगटन

सह दिवाणी न्यायाधीश क. स्तर, बिलोली यांचे न्यायालय किरकोळ दिवाणी अर्ज क्रमांक १०६/२०२६

शेणबाई व इतर विरुद्ध विवनाथ
अर्जदार :- १. शेणबाई प्र. गंगाधर पवार, वय- ५५ वर्ष, रा. भास्कर नगर, बिलोली ता. बिलोली जि. नांदेड २. आशाबाई प्र. अशोक जाधव, वय- ४९ वर्ष, रा. आंबेडकर नगर, बिलोली ता. बिलोली जि. नांदेड ३. अशोक पि. सखाराम काळे, वय- ४५ वर्ष, रा. इद्रागह गल्ली, बिलोली ता. बिलोली जि. नांदेड

विरुद्ध
गैरअर्जदार :- विवनाथ पि. सखाराम काळे, वय- ५७ वर्ष, रा. देशमुख नगर, बिलोली ता. बिलोली जि. नांदेड

विषय :- वारसा प्रमाणपत्र मिळणे बाबत.....
ज्याअर्था अर्जदारांनी या न्यायालयात अर्ज सादर केला असून त्यात असे कथन केले आहे की, मयत इंदिराबाई प्र. सखाराम काळे यांचे अर्जदार क्र. १ व २ ह्या मुली व अर्जदार क्र. ३ व गैरअर्जदार हे मुले आहेत. अर्जदार हे मौजे बिलोली ता. बिलोली जि.नांदेड येथील रहिवासी आहेत. मयत इंदिराबाई प्र. सखाराम काळे यांचा मृत्यू दिनांक दि.०८/०६/२००९ रोजी वयोमानामुळे मृत्यू झाला आहे. मयत इंदिराबाई प्र. सखाराम काळे यांना यांना एकुण ७ आपत्य असून त्या पैकी १. भारतबाई सुधाकर नखरे २. राजाबाई गंगाराम पवार आणि ३. प्रल्हाद सखाराम काळे ह्या तिघांचा मृत्यू झालेला आहे. मयताचे पती हे त्यांच्या मृत्युपूर्वीच मयत झाले आहेत. मयताच्या पश्चात अर्जदार व गैरअर्जदार हेच मयताचे कायदेशीर वारस असून इतर कोणीही मयताचे वारस नाहीत असे अर्जदारांचे म्हणणे आहे.

हे की, मयत इंदिराबाई प्र. सखाराम काळे यांचे कायदेशीर वारस म्हणून वारसा प्रमाणपत्र मिळणे बाबत अर्जदारांनी या न्यायालयात अर्ज दाखल केला आहे. तरी, उपरोक्त प्रकरणी सर्व संबंधितास कळविण्यात येते की, वरील अर्जदार व गैरअर्जदार यांच्या नावे वारसा प्रमाणपत्र देणे बाबत कोणास काही आक्षेप असल्यास त्यांनी तो लेखी स्वरूपात स्वतः हजर राहून अथवा त्यांचे विधिज्ञ यांचे मार्फत दिनांक १५/०६/२०२६ रोजी किंवा तत्पूर्वी या न्यायालयात सादर करावा. अन्यथा कोणासही कांही आक्षेप / उजर नाही असे समजून प्रकरणात पुढील कायदेशीर आदेश निर्मात करण्यात येतील.

आज दि. २८ एप्रिल, २०२६ रोजी माझ्या सहीनिशी व न्यायालयाच्या सिद्ध्याने देण्यात आले.

सह अधीक्षक
सह दिवाणी न्यायालय क. स्तर, बिलोली

आरक्षण मुद्यावर सर्वोच्च न्यायालयाची महत्त्वपूर्ण टिप्पणी

नवी दिल्ली (प्रतिनिधी) - आरक्षणाच्या मुद्द्यावर सर्वोच्च न्यायालयाने अतिशय महत्त्वाची टिप्पणी केली आहे. जर आई आणि वडील दोघेही आयएएस अधिकारी आहेत, तर त्यांना आरक्षण कोट्याची गरजच काय? असा संतप्त सवाल कोर्टाने उपस्थित केला. जे कुटुंब आधीच

आर्थिक तसेच शैक्षणिकदृष्ट्या सक्षम आहे, तरीही आरक्षणाचा लाभ घेत आहे, त्यांच्या भूमिकेवरही कोर्टाने प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले.

शुक्रवारी एका सुनावणीदरम्यान सर्वोच्च न्यायालयाने आरक्षण आणि सामाजिक प्रगतीवर स्पष्ट शब्दांत आपले मत मांडले.

जे कुटुंब आधीच सक्षम आहे, ते अजूनही आरक्षणाचा लाभ घेत असल्याबद्दल न्यायालयाने आश्चर्य व्यक्त केले. तसेच, पालकांचे उच्च पदस्थ असणे आणि कुटुंबाची आर्थिक स्थिती मजबूत असते, अशा प्रकरणांमध्ये आरक्षणाची खरोखर गरज आहे का? असा थेट प्रश्न न्यायालयाने

उपस्थित केला.शैक्षणिक आणि आर्थिक प्रगतीमुळे सामाजिक प्रगती होते. त्यामुळे आर्थिक स्थिती चांगली असणाऱ्या कुटुंबातील मुलांसाठी आरक्षणाची मागणी करणे योग्य नाही. यावर आपल्याला पुन्हा पुन्हा विचार करावा लागणार आहे, असे सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले.

नगर परिषद बिलोली कार्यालय जि.नांदेड

निविदा सूचना

जा.क्र./बि.न.प./स्व.वि/२१/७ दि. 22-05-2026

बिलोली नगर परिषद अंतर्गत घनकचरा व्यवस्थापन विभागासाठी ट्रॅक्टर ट्रॉलीसह पुवठा करण्यासाठी ऑफलाईन पद्धतीने दरपत्रक मागविण्यात येत आहेत. ट्रॅक्टर पुवठा चे दर सादर करत असताना ट्रॅक्टरट्रॉली + ड्रायवर + ट्रॅक्टर व ट्रॉलीचे मॅटेनन्स या सर्व बाबींचा विचार करून दरपत्रक सादर करावे. सदरील दरपत्रक नगर परिषद बिलोली कार्यालयात दि. 23-05-2026 रोजी स.11.00 वाजे पासून ते दि. 25-05-2026 सायं.16.00 वाजेपर्यंत सादर करावेत.

-स्वा-

मुख्याधिकारी
नगरपरिषद बिलोली

श्री सेवादास शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित

महात्मा गांधी डी.एड कॉलेज, सिडको नवीन नांदेड ता.जि. नांदेड

महाराष्ट्र शासन व एन.सी.टी.ई भोपाळ मान्यता प्राप्त अभ्यासक्रम

डी.एल.एड. प्रथम वर्ष व्यवस्थापन कोटा प्रवेश सूचना २०२६-२७

डी.एल.एड. प्रथम वर्ष २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षासाठी खाजगी विना अनुदानित अध्यापक विद्यालय प्रथम वर्ष डी.एल.एड. (मराठी माध्यम) प्रवेशासाठी एकूण क्षमतेच्या २०% जागेसाठी कोट्यातील खाजगी व्यवस्थापन पात्र उमेदवारांकडून मागविण्यात येत आहेत.

अर्ज विक्री : दि. ११.०५.२०२६ ते २५.०५.२०२६ वेळ सकाळी ११-०० ते सायं.०५-००.

अर्ज स्वीकृती : दि. ११.०५.२०२६ ते २५.०५.२०२६ वेळ सकाळी ११-०० ते सायं.०५-००.

ठिकाण : महात्मा गांधी डी.एड. कॉलेज सिडको, नवीन नांदेड ता.जि. नांदेड

प्रवेश अर्ज शुल्क : ओपन रु. २००/- मागासवर्गीयांसाठी रु. १००/- (जातीचे प्रमाणपत्र सोबत आणावे)

शैक्षणिक पात्रता : उमेदवार किमान १२ वी कला, वाणिज्य, विज्ञान, एम.सी.व्ही.सी. ; य.च.म.मु.वि. प्रथम वर्ष उत्तीर्ण ओपन ५०% व मागासवर्गीयांसाठी ४५% गुणासह उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.

प्रवेश क्षमता : २०% जागा (व्यवस्थापन कोटा १० जागा) व्यवस्थापन कोट्यातील (२०%) शाखा निहाय व संवर्ग निहाय आरक्षण खालील प्रमाणे.

शाखा-	विज्ञान (५०%)	कला (४०%)	वाणिज्य (१०%)	एकूण जागा
मराठी माध्यम-जा	-०५-	-०४-	- ०१-	-१०-

:: संवर्ग निहाय आरक्षण ::

संवर्ग	एस.सी. ; एस.टी. (३०%)	व्ही.जे.एन.टी. अ.ब.क.ड. (११%)	एस.बी.सी. ; ओ.बी.सी. (१९%)	ओपन (५०%)
मराठी माध्यम	-०२-	-०१-	-०२-	-०५-

:: संपर्क ::

प्राचार्य : श्री सेवादास शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित

- महात्मा गांधी डी.एड.कॉलेज, सिडको नवीन नांदेड

मो.नं. ९८९०८०९८६७ / ७०२०८४९८५७ / ९४२००५०००

नोकरीची सुवर्णसंधी

Confectionery, गोळी-बिस्कीट, मिठा पान चटणी, किराणा व पान शांपच्या वस्तूंच्या मार्केटिंगसाठी मेहनती, हुशार व सुशिक्षित मुलांची आवश्यकता आहे. कामाचे ठिकाण: नांदेड शहर व जिल्हा पगार: रु.१५,००० ते रु.१८,००० पर्यंत व्यवसायावर आकर्षक बोनस देखील दिला जाईल उमेदवाराकडे स्वतःचे टू-व्हीलर असणे आवश्यक इच्छुक उमेदवारांनी त्वरित संपर्क साधावा: फ्रँड्स जर्दा स्टोअर जुना मोंडा, नांदेड मोबाईल: ८६८९६९७५५

जाहीर प्रगटन

या जाहीर प्रगटन व्दारे कळविण्यात येते कि, ठाकुर करणसिंह चतुसिंह विदेह रा.गाडीपुरा नांदेड जिल्हा नांदेड यांनी खरेदी खत आधारे प्लॉट नं ३ नगर पालिका धर्माबाद मालमत्ता क्रं २/१-१२९९/ इ/६२ ज्याची लांबी पुर्व पश्चिम १५ मिटर व रुंदी उत्तर दक्षिण ९ मिटर गुठेवारीचा नकाशा प्रमाणे असून ज्याचे क्षेत्रफळ १३५.०० चौरस मिटर संपूर्ण मोकळी जागा आहे.

सदरील मालमत्ता ही नगर परिषद धर्माबाद हद्दीतील मौजे रत्नाळी सर्व नंबर १४/१/२,१४१/२ मधील गुठेवारी झालेली ज्याचे प्लॉट नंबर ३

मालमत्ता नंबर २/१ १२९९/इ/६२

हे ठाकुर करणसिंह चतुसिंह विदेह अर्जदार यांच्या नावाने असून खरेदी खत दस्त क्रमांक ७५३ दि.१५/५/२६ रोजी मा.दुयम निबंधक कार्यालय येथून केलेले आहे, ज्याची चतुसिमा खालील प्रमाणे आहे.

पुर्वस सर्व्हे नंबर १४१/१/ए, पश्चिम ७.६२मिटर रस्ता, दक्षिणेस प्लाट नं२, उत्तरेस प्लाट नं४ असून या बाबत कोणास आक्षेप किंवा तक्रार असल्यास हे जाहीर प्रगटन प्रसिद्ध झाल्यापासून १५ दिवसांत लेखी अर्ज पुराव्यानिशी दाखल करावा.

अर्जदार..
ठाकुर करणसिंह विदेह
मोबाईल नंबर ८४२१४७४५९७

कुत्रीचे पिल्ले विकणे आहे
डॉक्टर पॅन, जर्मन शेफर्ड, ग्रॅंड, लेबरा डॉग, पामोसिलन इत्यादी १२० प्रकारच्या जातीची कुत्रीचे पिल्ले मिळतील.
संपर्क गोपालअण्णा डॉग डिलर मोबाईल नंबर ९८५०६८८५२८

जाहीर प्रगटन

याद्वारे प्रगटन देण्यात येते की, अर्जदार श्री. गणेश मल्लीकार्जुन वारद रा. लातूर ता. जि. लातूर मो. नं. ७९७२१४२२४२ यानी दिनांक ०५.१२.२०२५ रोजी या कार्यालयात त्यांचे मुलाचे जन्म प्रमाणपत्रचे आदेश होणेकरिता मागणी केली आहे.

जन्म झालेल्याचे नाव विराज गणेश वारद रा. लातूर ता. जि. लातूर या सदर व्यक्तीचा श्री. योगेश्वरी

मॉर्टनिटी नर्सिंग हॉस्पिटल, बोरबन फॅक्टरी एरिया, नांदेड ता. जि. नांदेड या ठिकाणी दिनांक २९.०९.२०२३ या दिवशी जन्म झाला असून जन्म प्रमाणपत्र मिळणे करिता आदेश होणेसाठी सदर कार्यालयात दिनांक ०५.१२.२०२५ रोजी तहसिल कार्यालय नांदेड येथे अर्ज सादर केला आहे.

वरील जन्म दिनांकाबाबत कोणाचा आक्षेप असल्यास हे प्रगटन प्रसिद्ध झालेपासून पंधरा (१५) दिवसांच्या आत आपला लेखी आक्षेप या तहसिल कार्यालय नांदेड येथे सादर करावा. दिलेल्या मुदतीनंतर आक्षेपाचा विचार केला जाणार नाही.

तहसिलदार नांदेड करिता

रामवाण ईलाज

वात रोगावर, गुडघेदुखी, संधीवात, आमवात, मनक्यात गॅप येणे, नस दबणे यावर खात्रीशीर ईलाज.

:: पत्ता ::
सेवा विलनीक

गणराज फर्निचरच्या बाजुला मेन रोड तुप्पा पाटी, नांदेड -९
संपर्क : डॉ. सय्यद ताहेर, मो. ९६७३५५९९००, ९६७७९९१९०९, ९६७०९२९३५६

शनिवार, दि. २३ मे २०२६

मान्सूनपूर्व तयारी; महापालिकेकडून शोध व बचाव कार्याचे मॉक ड्रिल

नांदेड (प्रतिनिधी) -आगामी मान्सूनच्या पार्श्वभूमीवर शहरात उद्भवू शकणाऱ्या सभ्या पुर आणि आपत्कालीन परिस्थितीचा यशस्वीपणे सामना करण्यासाठी महानगरपालिकेचा अग्निशमन विभाग पूर्णपणे सज्ज झाला आहे. मनपा आयुक्त डॉ. महेशकुमार डोईफोडे यांच्या आदेशानुसार शुक्रवार, दि. २२ मे रोजी अग्निशमन दलाच्या वतीने गोदावरी नदी पात्रात विणपुरी काळेखेर डॅम या ठिकाणी शोध व बचाव कार्याचे प्रात्यक्षिक म्हणजेच 'मॉक ड्रिल' यशस्वीरीत्या पूर्ण करण्यात आले.

पावसाळ्यात अतिवृष्टीमुळे पूर येणे, सखल भागात पाणी साचणे किंवा नागरिक पुरात अडकणे अशा आपत्कालीन घटना घडण्याची शक्यता असते. अशा वेळी कमीत कमी वेळेत नागरिकांचे प्राण वाचवणे आणि मदत कार्य पोहोचवणे या उद्देशाने हे मॉक ड्रिल आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी आपत्कालीन परिस्थितीत नागरिकांना पुरातून सुरक्षित बाहेर काढण्याचे थेट प्रात्यक्षिक दाखवण्यात आले. शोध मोहिमेसाठी स्पीड बोट, लाईफ जॅकेट्स, लाईफ रिंग, अत्याधुनिक दोरखंड आणि शोध दिव्यांचा वापर करण्यात आला.

याप्रसंगी प्रामुख्याने अग्निशमन विभागाकडे असलेल्या Inflatable Rubber Boat चे प्रात्यक्षिक आणि Out Boat मशीनची प्रत्यक्ष पाण्यात तपासणी करण्यात आली. महानगरपालिका प्रशासनाने नागरिकांना आवाहन केले आहे की, पावसाळ्याच्या दिवसात कोणत्याही आपत्कालीन परिस्थितीची माहिती अग्निशमन विभागाच्या मुख्य नियंत्रण कक्षाला तत्काळ द्यावी. महापालिकेचे आपत्ती व्यवस्थापन कक्ष २४ तास कार्यरत राहणार असून नागरिक, अग्निशमन दल आणि पोलीस प्रशासन यांच्यात समन्वय राखला जात आहे. या मॉक ड्रिल प्रसंगी महानगरपालिकेचे उपायुक्त नितीन गाढवे, अग्निशमन अधिकारी के. एस. दासरे, उपअग्निशमन अधिकारी नितेश कांबळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली रेस्क्यू प्रात्यक्षिक पार पडले. या सरावात अग्निशमन विभागाचे सर्व कर्मचारी उपस्थित होते.

मार्कडेश्वर वाळू घाटावर छापा; ५० लाखांचा मुद्देमाल जप्त

नांदेड (प्रतिनिधी) -नांदेड ग्रामीण पोलीसांनी मोठी कारवाई करत गोदावरी नदी पात्रातून मार्कडेश्वर घाटावरून अवैधरित्या वाळू उपसा करून चोरीची विक्री करणाऱ्यांवर गुन्हा दाखल केला आहे. या कारवाईत तब्बल ४९ लाख २५ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला.

शुक्रवार, दि. २२ मे २०२६ रोजी पहाटे मार्कडेश्वर शिबारातील गोदावरी नदी काठावर वाळूचा अंधेव उपसा सुरू असल्याची गोपनीय माहिती पोलीस निरीक्षक ओमकांत चिंचोलकर यांना मिळाली होती. त्यानुसार नांदेड ग्रामीण पोलीसांच्या पथकाने घटनास्थळी छापा टाकला. यावेळी आरोपी पोलीसांना पाहून पसार झाले. कारवाईदरम्यान नदी पात्रातून वाळू काढण्यासाठी वापरण्यात येणारे ४० तराफे, ४० ब्रास वाळू, वाळू उपशासाठी वापरले जाणारे ९ इंजिन तसेच ५ ब्रास वाळू असा एकूण ४९ लाख २५ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. काही साहित्य तेथेच जाळून टाकण्यात आले.

टाकण्यात आले. या प्रकरणी नांदेड ग्रामीण पोलीस ठाण्यात भारतीय न्याय संहिता तसेच पर्यावरण संरक्षण अधिनियमांतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

ही कारवाई उपविभागीय पोलीस अधिकारी प्रशांत शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस निरीक्षक ओमकांत चिंचोलकर, पोलीस उपनिरीक्षक व्यंकट कुसुमे, पोलीस अंमलदार वसंत केद्रे, मारोती पंचलिंग, हनुवता कदम, हणमंत तेलंग, समीर अहेमद, धम्मपाल कांबळे आणि विनोद पवार यांनी केली. कारवाई करणाऱ्या पोलीस पथकाचे वरिष्ठांकडून कौतुक करण्यात आले.

नागरबाई अंतंतवाड यांचे निधन

नायगाव बाजार (प्रतिनिधी) - लोहावा येथील ज्येष्ठ महिला नागरबाई मारोती अंतंतवाड यांचे शुक्रवार, दि. २२ मे २०२६ रोजी वयाच्या ९१ व्या वर्षी निधन झाले. त्यांच्या पार्थिव देहावर शनिवार, दि. २३ मे रोजी सकाळी १० वाजता बिलोली तालुक्यातील लोहावा फटा येथील त्यांच्या शेतात अंत्यसंस्कार करण्यात येणार आहेत. त्यांच्या पश्चात १ मुलगा, ६ मुली, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे. त्या गणपत अंतंतवाड यांच्या मातोश्री तर हनुमंत दिगांबर अंतंतवाड यांच्या आजी होत.

अवैध व्यवसायविरोधी मोहिमेत १२१५ गुन्हे दाखल

नांदेड (प्रतिनिधी) -दि. १ ते ३१ मे २०२६ दरम्यान पोलीस उपमहानिरीक्षक शहाजी उमाप यांनी नांदेड परिक्षेत्रात गुटखा, मटका/जुगार, अवैध दारू विक्री, अवैध शस्त्र व इतर अवैध व्यवसायांचे विरोधात मोहीम उघडली आहे.

या मोहिमेअंतर्गत, दि. १ ते २१ मे २०२६ दरम्यान संपलेल्या तिसऱ्या आठवड्यात नांदेड परिक्षेत्रात गुटखा व्यावसायिकांविरुद्ध एकूण १२३३ भारतीय न्याय संहितेअंतर्गत २२, महाराष्ट्र जुगार कायद्याअंतर्गत २६१, महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्यान्वये ७९० व शस्त्र अधिनियमान्वये ६२, तर इतर अधिनियमाखाली १६०, अशा एकूण १२१५ कारवाया करून १६५२ इसमांविरुद्ध गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. यात निष्पन्न झालेल्या आरोपीतांकडून १६,५४,३७,३४४ रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे.

शिवाजीनगर आणि हिमायतनगर हद्दीत दोन मटका बुक्कीवर कारवाई; १५ जणांना अटक

नांदेड (प्रतिनिधी) -शहर आणि जिल्हात कुठल्याही परिस्थितीमध्ये अवैध धंदे चालू देणार नाही, असा सज्जड इशारा पोलीस अधीक्षक अभिशाश कुमार यांनी अवैध व्यावसायिकांना दिला होता. तरीही काहीजण पोलीसांना चकमा देत मटका बुक्की चालवत होते. अशा तीन ठिकाणी स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकांनी कारवाई करून तब्बल १५ जणांना अटक केली. त्यांच्याकडून एक लाख तीस हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे.

आंप्रेशन क्रॅकडाऊन अंतर्गत अवैध मटका जुगार, अंमली पदार्थ तसेच अवैध धारदार शस्त्रे व अग्निशस्त्रे यांचे विरोधात कठोर व प्रभावी कारवाई करून संबंधित गुन्हातील मूळ सूत्रधारांचा शोध घेऊन त्यांच्या विरोधात गुन्हे दाखल करण्याबाबतची मोहीम पोलीसांनी हाती घेतली आहे. त्यानुसार स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले यांनी वरिष्ठांच्या आदेशाप्रमाणे आपले सहकारी अधिकारी सहायक पोलीस निरीक्षक विठ्ठल घोषरे, पोलीस उपनिरीक्षक मिलिंद सोनकांबळे, साईनाथ पुवड आणि नागनाथ तुकडे यांचे पथक तयार करून शहराच्या शिवाजीनगर, हिमायतनगर व अन्य भागात गस्तीवर पाठवले.

गुरुवा, दि. २१ मे रोजी नागनाथ तुकडे व त्यांच्या पथकातील अंमलदार यांनी शिवाजीनगर ठाण्याच्या हद्दीतील नवीन मोंडा परिसरातील संतोष बिज बांडार समोर लिंबाच्या झाडाखाली मोकळ्या जागेत एकजण मटका खेळत व खेळवित असल्याची माहिती मिळाल्याने सदर ठिकाणी छापा कारवाई करून त्यास ताब्यात घेतले. त्याच्याकडून जुगाराचे साहित्य व नगदी असा एकूण १ हजार ४१० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला. तसेच मूळ सूत्रधार अब्दुल अब्बास अब्दुल गफूर रा. नई आबादी शिवाजीनगर नांदेड, शेख जमीर शेख बाबु रा. नई आबादी शिवाजीनगर नांदेड यांच्यासह ३ जणांविरुद्ध भाम्यनगर ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

तसेच पोपुयिन मिलिंद सोनकांबळे व त्यांच्या पथकातील अंमलदार शिवाजीनगर हद्दीतील नई आबादी भाजी मार्केट चौकात सार्वजनिक रोडवर कांही जण मटका खेळत व खेळवित असल्याची गोपनीय माहिती मिळाल्याने

सदर ठिकाणी छापा कार्यवाही करून ३ जणांना ताब्यात घेऊन त्यांच्याकडून जुगाराचे साहित्य व नगदी असा १ हजार ७७० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला. तसेच मूळ सूत्रधार अब्दुल अब्बास अब्दुल गफूर रा. नई आबादी, शिवाजीनगर, नांदेड यांच्यासह ४ जणांविरुद्ध शिवाजीनगर ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

शुक्रवार, दि. २२ मे रोजी सपोनि विठ्ठल घोषरे व पोपुयिन साईनाथ पुवड यांच्या पथकातील अंमलदार यांना हिमायतनगर ठाण्याच्या हद्दीत हिमायतनगर येथे जुगार राठोड यांच्या शेतातील आखाड्यावर मोकळ्या जागेत काहीजण तिर्त नावाचा जुगार खेळत व खेळवित असल्याची गोपनीय माहिती मिळाल्याने सदर ठिकाणी छापा कारवाई करून ८ जणांना ताब्यात घेऊन त्यांच्याकडून जुगाराचे साहित्य, रोख रक्कम व दोन स्कुटी असा १ लाख २७ हजार ६०० रुपयांचा मुद्देमाल जप्त करून हिमायतनगर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

राज्यस्तरीय खो-खो स्पर्धेसाठी निवड चाचणी

नवीन नांदेड (प्रतिनिधी) -महाराष्ट्र खो-खो आसोसिएशनच्या वतीने राज्य अर्जिक्यपद (राज्यस्तरीय) स्पर्धा कुमार व १८ वर्षे खालील मुले यांची ५ जून रोजी जिल्हा सोलापूर येथे आयोजित करण्यात आली आहे.

या स्पर्धेसाठी नांदेड जिल्हा संघाची निवड चाचणी दि. २४ मे रोजी सकाळी ७ वाजता क्रीडा संकुल सिडको नवीन नांदेड येथे घेण्यात येणार आहे. तरी इच्छुक खेळाडूंनी व क्रीडा-प्रेमींनी या निवड चाचणी क्रीडा स्पर्धेत सहभाग घ्यावा, असे आवाहन नांदेड जिल्हा खो-खो संघटनेचे अध्यक्ष माजी मंत्री डी. पी. सावंत, सचिव प्रा. डॉ. रमेश नांदेडकर, जे. ई. गुपिले, रघुनाथ शिंदे यांनी केले आहे.

होती. नायगाव नगरपंचायत सभागृहात विशेष बैठक घेण्यात आली. दोन जागांसाठी केवळ सतीश लोकमनवार व गणेश नायगावकर यांचे अर्ज प्राप्त झाल्याने दोघांचीही बिनविरोध निवड झाल्याचे अधिकृतरीत्या जाहीर करण्यात आले. या निवडीमुळे नगरपंचायतीला अनुभवी, अभ्यासू व विकासामिथुन व्यक्तिमत्त्वांची साथ लाभणार असल्याची भावना उपस्थितामधून व्यक्त करण्यात आली. शहराच्या विकासकामांना अधिक गती मिळेल, अशी अपेक्षाही नागरिकांनी व्यक्त केली. या बैठकीस नगराध्यक्ष अर्चना पाटील चव्हाण, उपनगराध्यक्ष विजय पाटील चव्हाण, गटनेते सुधाकर पाटील शिंदे यांच्यासह नगरसेवक उपस्थित होते.

अर्धापूर न. पं.च्या स्वीकृत सदस्यपदी राजेश्वर देशमुख, अमोल डाढाळे यांची बिनविरोध निवड

अर्धापूर (प्रतिनिधी) - नगरपंचायतीचे स्वीकृत नगरसेवक म्हणून पत्रकार राजेश्वर देशमुख, अमोल डाढाळे यांच्या नावाला माजी मुख्यमंत्री खा. अशोकानंद चव्हाण व आमदार श्रीजयवंती चव्हाण यांनी सहमती दिली आहे. त्यानुसार शुक्रवार, दि. २२ मे रोजी दोनच अर्ज आल्याने ही निवडणूक बिनविरोध होत असल्याची घोषणा निवडणूक अधिकारी, उपजिल्हाधिकारी डॉ. सचिन खड्गळ यांनी केली. अर्धापूर नगरपंचायतीच्या स्वीकृत सदस्य निवडीसाठी निवडणूक अधिकारी म्हणून उपजिल्हाधिकारी डॉ. सचिन खड्गळ,

मुखाधिकारी जगदीश ढव्ही यांच्याकडे राजेश्वर देशमुख, अमोल डाढाळे या २ उमेदवारांचे नामनिर्देशन पत्र दाखल केल्यामुळे बिनविरोध निवड झाल्याची घोषणा निवडणूक निवर्तन अधिकारी डॉ. खड्गळ यांनी केली. नगरपंचायतीमध्ये सत्ताधारी शहरी विकास आघाडीचे दोन स्वीकृत सदस्य झाल्यामुळे माजी सभापती किशोर स्वामी,

नगराध्यक्षा सौ. वैशालीताई देशमुख, उपनगराध्यक्ष मुक्तेशखान पटाल, माजी नगराध्यक्ष छत्रपती कानोडे, गटनेत्या सौ. शालिनी शेठे, सौ.डॉ. पद्मवी लंगडे, सौ. कान्होपात्रा माटे, सौ. मीनाक्षी राजत, यासमीन सुलताना अ. मुस्वीर खतीब, सायरा बेगम काजी, नगरसेवक बाबुवार लंगडे, सोनाजी सरोदे, नामदेव सरोदे, सतिम कुरोशी आदी नगरसेवक बैठकीला उपस्थित होते.

या बैठकीत एमआयएमचे ३, राष्ट्रवादीचे शेख जाकीर हे अनुपस्थित होते. पत्रकार राजू देशमुख व सामाजिक कार्यकर्ते अमोल डाढाळे यांची बिनविरोध निवड झाल्याने माजी सभापती, तालुका प्रभारी किशोर स्वामी, भाजप तालुकाध्यक्ष बालाजीराव गव्हाणे,

चेअरमन प्रवीण देशमुख, माजी उपनगराध्यक्ष राजेश्वर शेठे, शहराध्यक्ष योगेश हावडे, सोशल मीडियाचे तालुकाध्यक्ष गुरुवार रणखंब, संचालक व्यंकटराव साखरे, प्रहारादार माटे, डॉ.विशाल लंगडे, नगरसेवक गाजी काजी, मुस्वीर खतीब, माजी नगराध्यक्ष प्रतिनिधी उमाकांत सरोदे, दिलीप डाढाळे, व्यंकटी राजत, बबनराव लोखंडे, नितीन डाढाळे, शिवाज डाढाळे, बाबू माटे, शंकर डोलारकर, आकाश साखरे, अक्षर काजी यांच्या सह अनेक पदाधिकारी कार्यकर्त्यांनी नवनविचित स्वीकृत सदस्य देशमुख व डाढाळे यांच्या निवडीचे जल्लोषात स्वागत करत फटाक्यांची आतिशबाजी केली.

नांदेड (प्रतिनिधी) -नांदेड शहरासह लातूर जिल्ह्यात दहशत माजून खुनासारखे गंभीर गुन्हे करून अटकपूर्व जामीन नसलेल्या गुन्हात पोलिसांना चकमा देत फरार असलेल्या सांगवी येथील रवी रमेश हडसे याला आसना बायपास ब्रिजखाली स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस उपनिरीक्षक मिलिंद सोनकांबळे यांनी अटक केली. त्यानंतर त्याला लातूर पोलिसांच्या स्वाधीन केले आहे.

नांदेड शहरामध्ये स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले यांनी आपल्या सहकाऱ्यांना पाहिले व फरार आरोपींचा शोध घेऊन त्यांना अटक करण्याच्या सूचना दिल्या. त्यानुसार पोलीस उपनिरीक्षक मिलिंद

सोनकांबळे हे आपल्या सहकाऱ्यांसोबत शहात फार व पाहिले असलेल्या आरोपींचा शोध घेण्यासाठी खाना झाले. त्यांना मिळालेल्या गोपनीय माहितीवरून आसना बायपास सांगवी ब्रिजखाली जळकोट जिल्हा लातूर येथे खुनाच्या गुन्हात सहभागी असलेला सांगवी त्रिलनगर येथील रवी रमेश खडसे (वय ३४) हा थांबल्याची माहिती

मिळाली. पोलिसांनी शिताफिने त्याला ताब्यात घेतले. त्याची विचारपूस केली असता त्याच्याविरुद्ध उदीर पोलीस ठाण्यात खुनाचा गुन्हा दाखल होता. पोलिसांनी लातूर पोलिसांना बोलावून त्यांच्या स्वाधीन केले आहे. पथकाचे पोलीस अधीक्षक अभिनाश कुमार आणि पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले यांनी कौतुक केले.

गोदातीर समाचार

पेस्टोमॅटीक कंट्रोल सर्व्हिस

हर्बल ट्रिटमेंट
१६ वर्षांपासून नांदेडकरांच्या सेवेत...

किडे, मुंग्या, मुंगळे, झुरळ, पाल, उंदीर, डेकून, साप, कबुतर, वाळवी, मधपोळे इत्यादींचा खात्रीशीर उपाय. कामाचा कुठलाही साईड इफेक्ट नाही. त्रास नाही, वास नाही.

पूर्णा रोड, बी.एस.एन.एल. ऑफिससमोर नांदेड
मो. 9284804221, 9637704308

पान ६

नांदेडमधील मोटेगावकर क्लासेसचे बॅनर कोण काढणार? मनपा की, पोलीस विभाग!

नांदेड (प्रतिनिधी) -संबंध देशभरात गाजत असलेल्या 'नीट' पेपर फुटीप्रकरणात आरोपी असलेला आरसीसी क्लासेसचा संचालक शिवराज मोटेगावकर सध्या सीबीआय कोठडीत असतानाही त्याचे नांदेडमधील होर्डिंग नांदेडकरांच्या संतापात भर टाकणारे आहेत. हे होर्डिंग महानगरपालिकेचे अतिक्रमण विभाग काढणार की, पोलीस याबाबत मात्र साशंकता व्यक्त करण्यात येत आहे. शहरात अनेक मुख्य रस्त्यांवर त्याचे होर्डिंग दिमाखात उभे आहेत. शहरातील शिवाजीनगर उड्डणपुलाच्या दोन्ही बाजूने आरसीसी क्लासेसच्या जाहिरातीत मोटेगावकरचा फोटो मोठ्या दिमाखाने झळकत आहे. हे बॅनर शहरातील मुख्य ठिकाणावर असताना ते काढण्याचे काम अरूनही महापालिकेने केले नाही. नांदेडमध्ये १५ मे रोजी महापालिका, पोलीस विभाग त्याचवेळी सर्व राजकीय पक्षांचे, सामाजिक संघटनेचे कार्यकर्ते, पदाधिकारी यांच्या उपस्थितीत अनधिकृत बॅनर संदर्भाने बैठक घेण्यात आली. या बैठकीत कोणत्याही विनापरवानगी बॅनरवर महापालिका निश्चितपणे कारवाई करेल त्याचवेळी पोलीस विभागाकडूनही थेट गुन्हे दाखल करण्याची कारवाई केली जाईल असे स्पष्ट करण्यात आले होते. त्यामुळे शहरात अनधिकृत बॅनरची संख्या निश्चितपणे कमी झाली आहे.

शहरात अनधिकृत बॅनर लावल्याप्रकरणी नांदेड ग्रामीण आणि भायनगर पोलीस ठाण्यात महापालिकेने गुन्हेही दाखल केले आहेत. हे गुन्हे एका बांधकाम व्यवसायिकावर करण्यात आले असले तरीही

कोचिंग क्लासेसला मात्र महापालिका विशेष सूट देत आहे का, असा प्रश्न पुढे येत आहे. त्यातही देशभरात गाजत असलेल्या आणि सध्या सीबीआयच्या कोठडीतील संचालक मोटेगावकरचा फोटो असलेल्या बॅनरकडे महापालिका प्रशासन का दुर्लक्ष करत आहे? त्यामुळे शहरवासीय या बॅनरबाबत निश्चितपणे आश्चर्य व्यक्त करत आहेत. खाजगी ठिकाणावर असलेल्या या बॅनरवर महापालिकेच्या शिवाजीनगर

क्षेत्रीय कार्यालयाकडून कारवाई केली जाऊ शकत नाही, अशी बाबही पुढे आली आहे. त्यामुळे महापालिका मुख्यालयातूनच या बॅनरवर कारवाई करणे अपेक्षित आहे. लातूरमध्ये मोटेगावकराशी संबंधित मालमत्तांची चौकशी केली जात आहे. त्याच्याविरुद्ध कारवाई सत्र सुरू आहे. असे असताना नांदेडमध्ये मात्र मोटेगावकरला अभयच मिळत आहे. हे अभय का दिले जात आहे? हाही संशोधनाचा विषय बनला आहे.

२५ हजार लाच मागणी प्रकरणात कृषी विस्तार अधिकाऱ्यासह सेवानिवृत्तावर मुखेडमध्ये गुन्हा दाखल

नांदेड (प्रतिनिधी) - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्वावलंबन विशेष घटक योजनेतर्गत मंजूर विहिरीचा दुसरा हप्ता बँकेत जमा करण्यासाठी पंचवीस हजार रुपयांची लाच मागणारा मुखेड पंचायत समितीचा कृषी विस्तार अधिकारी अमोल राठोडसह सेवानिवृत्त कृषी विस्तार अधिकारी गणपतराव शिंदे यांच्याविरुद्ध मुखेड पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या दोघांच्याही घराची झडती घेण्यात येत असून, दोघेही फरार असल्याचे सांगण्यात आले.

मुखेड तालुक्यातील एका तक्रारकर्त्याच्या मोठ्या भावाच्या नावे कुंडाळा येथे शेत गट क्रमांक ९२ मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर स्वावलंबन विशेष घटक योजनेतर्गत विहीर मंजूर झाली होती. या सिंचन विहिरीचे काम पूर्ण झाल्यानंतर सिमेंटचे कडे काढण्यासाठी दुसरा हप्ता दोन लाख पाच हजार रुपये पंचायत समिती मुखेडकडे येणे बाकी होते. यासाठी त्यांनी संबंधित विस्तार अधिकारी (कृषी) यांच्याकडे मागणी केली, परंतु सदरची रक्कम मंजूर करून बँकेत जमा करण्यासाठी लाचखोर विस्तार अधिकारी (कृषी) अमोल राठोड याने सेवानिवृत्त विस्तार अधिकारी (कृषी) गणपतराव शिंदे यांच्यामार्फत २५ हजार रुपयांच्या लाचेची मागणी केली, अशी तक्रार लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागात आल्यानंतर पोलीस उपाधीक्षक प्रशांत पवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली सापळा अधिकारी पोलीस निरीक्षक सुरेश बनसोडे यांनी पडताळणी केली. पडताळणी दरम्यान पंचवीस हजार रुपये दोन टप्प्यात म्हणजेच अगोदर २० हजार व काम झाल्यानंतर ५ हजार असे घेण्याचे निष्पन्न झाले. मात्र दोघांनीही लाच स्वीकारली नाही आणि ते फरार झाले. अखेर पोलीस निरीक्षक सुरेश बनसोडे यांच्या फियादीवरून मुखेड पोलीस ठाण्यात दोघांविरुद्ध लाचेचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.